

שמות

לו שאלתא

דמחזיקין דבית ישראל
למבטח מהלכות לחמניא
ומי / ועדיפא מהלכותא

ואפילו שבת דאסור סקילה הוא כי מתרמי יונא דתמניא
בשבת דחזין לר לטבת מן קמי מהלכותא / ואפילו מאן
דנפישא זכותא כמשה רבינו לא מגנא עליה זכותא בעירן
דמירשל במהלכותא איענש ש' ויהי בדרך במלון ויפגשו
ויבקש המיתו / ותנן ר' אלעזר בן עזריה אומ' מאוסה היא ערלה
שנתגנו בה רשעים / שנאמר כי כל הגוים ערלים וכל בית
ישראל ערלי לב / והיא דנולד כשהוא מהול לא צריך לאטופי
מיניה דם ברית / דתניא ימול בשר ערלתו / ערלתו ודאי דרוחח
את השבת / ואין הנולד כשהוא מהול דרוחח את השבת שבש
אומרים צריך להטויף ממנו דם ברית יונה אומ' אין צריך להטויף
ממנו דם ברית / אר' שמעון בן אלעזר לא נחלקו בש' ובה על
הנולד כשהוא מהול שצריך להטויף ממנו דם ברית מפני שהוא
ערלה כבושר / ועל מה נחלקו על גר שנתגייר כשהוא מהול
שבש אומרים צריך להטויף ממנו דם ברית / ובה אומרים אין
צריך להטויף ממנו דם ברית / אית' רב אמ' הלכה כחנא קמא /
ושמואל אמר הלכה כרבי שמעון בן אלעזר / וקיימא לן הלכה
כרב באיסורי / רב אדא בר אבהו איתליד לירח ההוא ינוקא
כשהוא מהול אהרדיה על תריסר מהולא דיהו כנהר דרעא שויה
כרות שפכה / אמ' תיתי לי דעברי על דרב למימרא דהלכתא
כרב / וגו' פסול למימהל בר ישראל דכתי' המול ימול / קרינן
ביה המול ימול / והעג' דמהול ערל הוא ואסור / וישראל שמתו
אחיו מחמת מלה לא מהלוח ליה לידיה משו' דאיכא משפחה
דרדידימא וכי דמהול דמי ומיהל אחריני / דתנן קונס שאיני
נהנה לערלים מותר בערלי ישראל ואסור במולי אומות העולם /
קונס שאיני נהנה לערלים / ואסור בערלי ישראל ומותר במולי
אומות העולם / וכי מהלחין ביבמא אכל בליליא לא / דכתיב
וכיום השמיני ימול / כיום אין אכל בלילה לא / ואפילו מלח
שלא בזמנה / כיום אין / בלילה לא / דתניא וכיום השמיני ימול
בשר ערלתו / אין לי אלא שנימול לשמונה שיהא כיום / מניין
לשאר העימולים שלא יהו אלא כיום תל' וביום /

ברם צריך אשח מהו למימהל מי אמרינן ישראל אעג

דלא מהול כדמהול דמי הני מילי גברי דבני מילה נינחו / אבל
נשים לא אעג דליכא ערלה מדי דרוחח על גוי ולא מהול / אנ
דילמא שם דישאל מולין מיקרו לא שנא גברי ולא שנא נשי /
ת' / דאתם מניין למילה לגוי שהיא פסולה / ודא בר פפא
משמיה דרב אמ' ואתה את בריתי תשמר / ורבי יוחנן אמ' המול
ימול / המל ימול ואמר' מאי בינייהו איכא בינייהו אשה / מאן
דאמ' המל יסול איכא / ומאן דאמר ואתר את בריתי תשמר
ליכא / דהא אשה לא מיפקדה אמרה / ורב רבי יוחנן הלכה
כר' יוחנן / אינמי מיפסק הילכתא כנולד כשהוא מהול כרב /
אינמי כי דחיה שבת מלה גופא / אכל מכשירו לא מהלחין
שבתא הני מילי מיקמי מלח אבל בלח / דאמהל את שירו
חמימיה איברו סממניו סכנה הוא לירי / ומהלחין עליר
שבתא מיקמי מלה אמר' תדחי למחר / אבל בלח מלה דסכנה
הוא מהלחין שבת וכן הילכתא /

אינמי ברם צריך שליש שולח להיות בשבת
מהו הלכה דבריא לעזר בן עזריה
דאמר סכנה הוא לו ומחללין / או דילמא הלכה כרבנן / אמ'
תיעצא לומר הלכה כרבי אלעזר בן עזריה ומהמנין ליה חמין
בשבת להרצות כל גופו / או דילמא למילה לחודיה / ת' /
דכי אתא רבין אר' אבהו אר' אלעזר ואמר' לה אר' יוחנן הלכה
כרבי אלעזר בן עזריה בין להרצות מילה ובין להרצות כל גופו /
בין בחמין שהוחמו בשבת / בין בחמין שהוחמו בערב שבת /
דתנא כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאיפשר לר' לעשות
מקרב שבת אינה דוחה את השבת /

ברם צריך מהו למימיר לגוי ואיתוי' לבר מן עירובא /
ת' / דהוא ינוקא דאשתפיך חמימיה /
אמר לחו רבה ליתוי ליה כגו בתיא / אמר ליה אביי והא לא
עירבו / וליסמוך אשתיוף ותיא לא שיתפו / ולימרו ליה לגוי
דליזיל ולייתוי ליה / אמ' אביי בעאי לאותוביה למר ולא ר' יוסף
רב יוסף / דאמר לר' כהנא כי הוינן בי רב יהודה אמר' כל
מילת דאוריית' מותבינן תיובתא והדר עבדינן מעשה / מילת'
דרבנן עבדינן מעשה והדר מותבינן תיובתא / בלח כן אמר
ליה מאי בעית לאותובין / אמר ליה דתניא הוורא שבות /
ואמירח לגוי שבות / מה הוורא שבות ואינה דוחה את השבת

אף אמירה לגבי שבות ואינה דוחה את השבת / אל מי לא שני
לך בין שבות דאית ביה מעשר לטבות / דלית ביה מעשר /
הכא דיבורא בעלמא הוא / דכתיב ודבר דבר / דיבור אסור
חרזור מותר /

ביום הולדת אותך מיכן שמילדין הוולד בשבת / לא כרת שרך /
מיכן שמחתכין השכור בשבת / ובמי לא רוחצת / מיכן שמרחיצין
הולד בשבת / והומלח לא הומלחת / מיכן שמולחץ הולד
בשבת / והוחתל לא חותלת / מיכן שמלפפין הולד בשבת /

ואלה שמות

ואלה שמות

לח שאילתא

דמחייבין רבית ישראל
לרחומי חד בחבריה
שנאמ וחי אחיד עמך /
ועדיף קמי שמיא לקומי נשמה דאפילו שבת דאסור מקלה
מחללין לקומי נשמה / ולא מיבעיא ודאי / לא אפי' ספק היכי
דמי / חד רופא אומ' צריך לאחולי עליה שבתא / וחד רופא אומ'
אינו צריך / כדתנן ספק נפשות דוחה את השבת / שז' ושמרתם
את חקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם / וחי
בהם ולא שימות בהם / והכי דרופא אומר צריך אע"ג דהוא
אומ' לא צריכא דאיכא למימר הוא קים ליה בנפשיה לרופא
שמעין דילמא תונכא הוא דנקיש ליה / ודווי הוא אפי' צריכא
אע"ג דאיכא כמה רופאין דאמרין לא צריך לא משגיחין להו
כדמר בר רב אשי דאמר לבי יודע מרת נפשו / ודווי חד רופא
אומ' צריך ושנים אומ' אינו צריך / אין דבריו של אחד במקום
שנים / וכן שנים במקום שלשה / וכן שלשה במקום ארבעה /
ואילו אשה שילדה בשבת ואפי' שלישי שלה חל להיות בשבת
אע"ג דהיא אמרה בריאה אני ולא צריכא מדורה וחמין ורופאין
במי אומרין לא צריכא / אמרו רבנן יולדת כל שלשה ימים
הראשונים הויא בריווא לא בריווא היא ועכדין לא מדורה
וחמין ומכשילין לה בישולא וכל צורכה כדעבדין לה בחול /
דאמרי בהרדעאי הוי שלשה שבועה שלשים / שלשה ימים
הראשונים בין אמרה צריכא ובין אמרה לא צריכא מחללין
עליה שבת / ואי אמרה לא צריכא אין מחללין עליה שבת /
משבעה ועד שלשים בין אמרה צריכא ובין אמרה לא צריכא
אין מחללין עליה שבת אלא על ידי גוי / דאמר רב עולא ברית
דרב עילאי כל צורכי חולדה נעשין על ידי גוי בשבת / ואמר
רב המנונא כל דבר שאין בו סכנה אומ' לגוי ועושה / וצורכי
דיוולד נמי עושין בשבת / קטרינן ליה טיבורא דלא ליעול זיקא
והיסתן וטומנין לה שילייה כדי שיחם הוולד / רשבג אומר
עשירות טומנת אותה בספוגין של צמר / כנות מלכים בספל
של שמן /

ברם צריך

מזה לחתוך שכור בשבת כתיב וולדי לא
מזכיעין לך דוודאי חיישינן לאינתוהי ואתי
לידי סכנה ושרי / כי קא מיבעיא לן בחד וולד מי אמרינן אפשר
לאיזהורי ביה ולא אתי לידי סכנה או דילמא זמנין דלאו
אדעתיה ואתי לידי סכנה ושרי / פליגי בה רבי יוסי ורבנן דתנן
קושרין את השכור בשבת / רבי יוסי אומר אף חותכין ורבי יוסי
חייש לאינתוהי / ורבנן לא חיישי לאינתוהי הלכתא כמאן
הלכה כרבנן דהא יודו ורבים הלכה כרבים / דכתיב אחרי רבים
להטות / או דילמא הלכה כרבי יוסי דמיסתבר טעמיה בתא
זמנין דמינתא והוה ספק נפשות וספק נפשות להקל והלכה
כרבי יוסי / תש / דאמר רבנחמן אמר רבה בר אבורא אמר
רב הלכה כרבי יוסי / ואמר רבנחמן אמר רבדב בר אבורא כל
האמור בפרשה תוכחך עושין לחיה בשבת שנאמ' ומולדותיך

לט שאילתא

דאסיר להון לדבית ישראל
לעלמי עינא מן עניא /
וצריך למיעבד ביה צדקה
וצריך לאלכושייה וכסויה / ומיתן ליה מוניה שנאמר הלא
פרוש לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית כי תראה ערומ
וכסיתו וכבשרך לא תתעלם וא"י יוחנן משום ר' יוסי כי קצרתא
גדולה לגימא שריקה שתי משפחות משרא / ומאן גינהו עמון
ומואב דכתי' על דבר אשר לא קדמו אתכם בלהם ובמים / ורבי
יוחנן דיליה אמר גדולה לגימא שמרחקת את הקרובים מעמון
ומואב ומקרבת את הרחוקים מיתרו דאמר רבי יוחנן בשכר
קראן לו ויאלל לחם זכו מכני בניו לישב בלישכת הניח / שז'
ומשפחות סופרים / וישיב יעבץ תרעתי שמעתי סוכתי /
חמרי הקנים הבאים מחבת אבי בית רב / תרעתי שהיו
מתרעין בתרועה / סוכתי שהיו יושבים בסוכות שנאמר
ונשב באהלים ונשמעו ונעש ככל אשר ציוו יונדב אבינו /
שמעתי שמעוקול תרועה בסיני ומניין לכני יונדב בן רבב
שהיו מבני בניו של יתרו / שנאמר הנה הקנים הבאים מחבת
אבי בית רב / וכתיב וכו' קני חותן משה / ומעלכת עין מן הרשעי'
במיכה / דאמר רבי יוחנן מגרב לשילה שלשה מילי הוי ועשן
מערכה הוי מתערב בעשן פוסלי של מיכר / ביקשו מלאכי
השרת לדוחפו / אמ' לון הקדוש ברו' הוא הניחוהו שפיתו מצות
לעובדי דריים / ועבר בים צרה / אמר רבי זושא פסלו של מיכה
ומשרה שיכנה לבנייהו בעל מחבריהו דעידו שנאמר ויאמר לו
גם אני נביא כמוך ומלאך דבר אלי כדבר יי' וגו' / והי' דבר יי'
אל הנביא אשר השיבו יי' / ושגגתה עולה דוק / דאמר רבי יהודה
אמ' רב אילמלא הלהו יוהנתן לרד שתי ככרות לא נחלקר
מלכות בית דוד ולא נהרג נבי עיר הכהנים ולא נשרד דואג
הארומי ולא נהרג שאול ויהונתן / ואמור רבנן יתום שכא לישא
אשה שוכרין לו בית ומציעין לו מטה ואחר כך משיאין לה אשה
שנאמ' די מחסורו אשר יחסר לו / לר' זה אשתו שנאמ' אעשה לו
עזר כנגדו / וכל מאן דלא צריך ודחיק ציבורא גרמא ליה מילתא
ואזיל / וכל מאן דאית לידי ומיעני ומצריך לבריות כדתנן
כל מי שאינו צריך לישראל ונטול אינו מת מן הקדשה עד שיבוא
לידי כן / ותל' המסמא את עינו והמבעה את כריסו והמקפה את
שוקו אינו נפטר מן העולם עד שיבוא לידי כן / ואמור רבנן כי
אתי לקמן עניא למיתן ליה צדקה הואיל ואיכא רמאי בדקינן
ליה ברישא והדר יהיבין ליה /

ברם צריך

הגי מילי היכא דבעי למילי אחרנייתא
כגון לדידתא או לאיתקוני / דבעינינן
ביה היכא דבעי ליתונו אינמי לבישר וכסויה מי משיחין
ליה אי לא כיון דאיכא רמאי אפילו להנך נמי צריך בדיקרי'
או דילמא הני לא צריכי בדיקה כסות הא מיתתו דמבוי מוניה
נמי משום חיינפש ולא משהינן ליה לבדיקה / תש /
דאמר רב הונא בודקין למזונות ואין בודקין לכסות / איבעית
אימא סברא איבעית אימא קרא / איבעית אימא סברא הא
מיתתו

דאינקש משרי / שנאמר ויאמר יי' לו עוד הכא נא ירך בחיך ויבא ידו בחיך והנה ידו מצורעת כשלג / וכי לא הוה איתא אחריתי למיתן ליה אלא צרעת דגופיה / אלא עונשא דמילתא הוה / ואמ' רבה ואיתימא רבי יוסי בר חנינא מידה טובה במהרת לבוא יותר ממדת פורענות דאילו התם כתיב ויציאה והנה ידו מצורעת כשלג ולא כתיב מחיקו / ואילו הכא כתיב ויציאה מחיקו והנה שבה כבשרו / מחיקו שבה כבשרו / ומאן דחשידן ליה במילתא דלית ביה צריך לאפוקי נפשיה מחשדא דהכי אשכחן כהנה בעידנא דאמר לה עלי עד מתי תשתכרין / אמר לה אשה קשת רוח אנכי ויין ושכר לא שתיתי / אבר לה עלי לכי לטלום / אלהי ישראל יתן את שלתך אשר שאלת מעמו /

מיכן לחושד את חבירו ואין בו שצריך לפייסו / ולא עוד אלא שצריך לברכו שנאמר ואלהי ישראל יתן את שלתך ומאן דחשידן ליה במילתא ולית ביה בדיל הווא כיפופא זכי לחלק טבא ומעליא / דא"ר יוסי הוה חלקי עם שחשדן אותו בברך ואין בו / ואמר רב פפא לדידי חשידן ולא הוה בי / ומי מחשיד אי לאודאית ביה / והא תניא רבי ראובן בן איצטובילי אומר אין אדם נחשד בברך אלא אם כן עשאו / או שעשה כיוצא בו / או שראו אחרים מתעסקין בו ושחם / לא קשיא דא בקלא דפסיק הא בקלא דלא פסיק / וקלא דלא פסיק עד כמה אמר אביי אמר ר' לי אם דאומי מתא יומא ופולגא והני מילי דליכא אייבין דמפקין ליה קלא אבל איכא אייבין דמפקין ליה קלא לא חיישינן / היינו דכתיב ושמע משת ויפל על פניו / מה שמעו שמע אמר רבי שמואל בר נחמני מלמד שחשדוהו מאשת איש שנאמר ויפלאו למשה במהרה / ואמר רבי שמעון בר רב יצחק מלמד שכל אחד ואחד קינא לאשתו במשרי /

התם משום שנאמר הוא דעבור / והוא דנפק קלא דאיקריש חיישינן / דתניא יצא משה בעיר מקודשת הרי זו בקודשת / אם רב שמואל ברבי כרי שיאמר פלוני מוחין משע מפלוני ופלוני קול הכרה קלא כרי שיאמר פלוני מוחין משע מפלוני ופלוני מפלוני והלכו להן למדינת הים ודא קלא דנפק כתר נישואין דהוה מיקרשא מעיקרא / אינמי אשת כהן שנתגרשה לא חיישינן / דאמר רב אשי כל קלא דבתר נישואין לא חיישינן /

ברם צריך קלא דבתר נישואין מי אמרינן נישואין חיינו טעמא זימנין דמיעברא ואתי לאפוקי לעז על בנייה / אבל בתר אירוסין ליכא למיחש / או דילמא כיון דצריכא גיטא מיניה אפוקי קלא בעלמא אפוקי לא מפקין לה / ת"ש / דאיתמר קלא דבתר נישואין לא חיישינן קלא דבתר אירוסין חיישינן / רב חביבא אמר לא חיישינן / והילכתא לא חיישינן /

אינמי ברם צריך יצא לה קול שנתגרשה לדיחיה לא אסרינן ליה דהא קלא לבתר

נישואין הוה / מת מהו שתנשא לכהן / אם תימצא לומר לכתחלה לא תנשא / גיטא מהו שתנשא מי אמרינן אי מפקת לה מיניה אתר מוציא לעז על בניו של ראשון / או דילמא כיון דמראשון לא מפקין לה משני מפקין לה אמרי סמוך למיתר גירשה / הילכתא מאי / ת"ש / דשלח רב יוסף בריה דרב מנשיא מדר' לטמואל וימדרנו רבינו יצא קול עליי איש פלוני כהן גירש את אשתו והרי היא יושבת תחתיו ומשמשות מהו / אמר לו תצא והדבר צריך בדיקה מאי צריך בדיקה איתא אי מבטלינן קלא אי לא מבטלינן קלא / והאמר מר בסורא מבטלינן קלא / ובנהרדעא לא מבטלינן קלא / ונהרדעא אתרא דשמואל היא / אלא אי קדורא משעת כתיבת

מיתאזי קדמי ערום מזוני לא ידעי אי כפין אלא כפין / איבעית אימא קרא כי תראה ערום וכסיתו כסוה לאלתר התם כתיב הלא פרש לרעב לחמך / בדוק ותן לו / רבי יהודה אומר בודקין לכסות ואין בודקים למזונות / איבעית אימא סכרם איבעית אימא קרא / איבעית אימא סכרם הכא חיי נפש / איבעית אימא קרא דכתיב הלא פרוש לרעב לחמך / פרש לאלתר / הכא כתיב כי תראה ערום וכסיתו / לכשיראה לך / תניא כותיה דרבי יהודה אם אמר כסוני בודקין אותו / פרנסוני אין בודקין אותו /

ואלה שמות

מ שאלתא

דאסיר להון לדכתי ישרא
למיחשד חד על חבריה
אלא לדידיניה לכף זכות

דתניא הון את חבירו לכף זכות דנין אותו מן השמים לכף זכות / ומעשה רבני עקיבא בן יוסף שהיה מושכר אצל רבי אליעזר בן הורקנוס ועשר עמו שלש שנים כשבא ליפטר ממנו בערב יום הכפורים אמר לו תן לי מעותי ואלך ואפרנס את אשתי ואת בניי אמר לו אין לי מעות שאתן לך והיה רואה מעות בידו / תן לי כהמה אמר לו אין לי כהמה שאתן לך והיה רואה כהמה בתוך ביתו / תן לי תבואה כשכרי / אמר לו אין לי תבואה שאתן לך והיה רואה תבואה בתוך ביתו / אמר לו תן לי כרים וכסתות כשכרי אמר לו אין לי כרים וכסתות שאתן לך / והיה רואה כרים וכסתות בתוך ביתו / תן לי קרקע כשכרי אמר לו אין לי קרקע שאתן לך והיה רואה לו קרקע / מה עשה רבי עקיבא הפשיל כליו לאחוריו והלך לביתו בפניו נפש / מה עשה רבי אליעזר בן הורקנוס המתין עד שיצא חג הסוכות ונטל משנאוהו שילשור בחורבים אחד של יין ואחד של שמן ואחד של כל מיני בנדים ומעות בידו והלך לביתו של רבי עקיבא והניח לפניו ואכלו ושתו והוציא המעות ונתן לו / אמר לו בני חייך כשאמרת לי תן לי מעותי ואמרת לי אין לי מעות שאתן לך והיית רואה מעות בידו כמה חשדתי / אמר לו אמרתי שמא שדות וכרמים נזדמנו לו כוול וכיקש ליקח מהם / כשאמרת לי תן לי כהמה כשכרי ואמרת לי אין לי כהמה שאתן לך והיית רואה כהמה בתוך ביתי כמה חשדתי / אמר לו אמרתי שמא משכרות הם ביד אחרים / כשאמרת לי תן לי תבואה כשכרי ואמרת לי אין לי תבואה שאתן לך והיית רואה תבואה בתוך ביתי כמה חשדתי / אמר לו אמרתי שמא רוב פירותי אינן מעושין / כשאמרת לי תן לי כרי וכסתו כשכרי ואמרת לי אין לי והיית רואה כרים וכסתות בתוך ביתי והיית רואה לי קרקע כמה חשדתי / אמר לו אמרתי שמא הקדיש רבי כל נכסיו לשמים / אמר לו העבדך כך היית דורקנוס בני לא היה עוסק בתורה והוקדשתי כל נכסי לשמים כדי שיעסק בתורה עד שבאתי אצל חכמים והתיידאת נדרי שכל מי שיאחר נדרו אין נזקקין לו שנוהג באיסור כדרך שנוהג בהיתר דברי רבי אליעזר / ואמר רבי יוסי בראם כנדר מרובה / אבל כנדר מועט שלשים יום / אלא כשם שדגתי לכף זכות כך ידיון מן השמים לכף זכות / אמר רבי שמעון בן לקיש החושד כשרים וזקוק בגופו / מנלן ממש שנאמר וחס לא יאמינו לו ולא ישמעו לקולי / וקמי שביא גיליא מילתא דשרא מחמיני אינון דכתיב יאמנו וכיון דחשידנוהו משח רבינו אשכחן

וכל שכן תורה וכוונ' מעשרתו לאקשיא הא בתלמודי חכמים
הא בעמי הארץ, רב אידי בר אבין נסיב כהנתא נפקו
מיניה תרי סבבי מיני רב ישא כיה דרב אידי ורב יהושע
בריה דרב אידי, אמר רב פפא אנא אילא נסיב כהנתא לא
איעתרי, אמר רב כהנא אנא אילא נסיב כהנתא לא גלאי,
אמר ליה הא לבקום תורה גלת, לא גלאיכר גלי אינשי.

רב יהודה נסיב כהנתא חלש, אמ' לא נחא ליה לאהרן דאיבק
בזרעיה והוה ליה זרעא כי אמא, תניא היה רבי אומ' כל המשיא
בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני הארץ, מה ארי
דורס ואוכל ואין לו כושת פנים אף עם הארץ מכר ובעל ואין
לו כושת פנים, ואמר רביר בר רב אדא אמר רב כל הנושא
אשה שאינה הוגנת לו כשמעיד הקדוש ברוך הוא על השבטים
אינו מעיד עליה שנאמר ששים עליו השבטים שבטי ירד עדות
לישראל, ואמר רבה בר רב אדא אמר רב ואמרי לה אמר סלא
חסידא אמר רב המנונא כל הנושא אשה לשום ממון הויא
דלא מהגנא ליה הווינ' ליה כניס שאינ' מהוגני' שנאמר ביי'
בגדו כי כניס דמי ילדו עתה יאכלם חסידא חלקיהם,

שמא תאמר ממון בתקיים תלמוד לומר עתה יאכלם חסידא את
חלקיהם ושמא תאמר חלקו ולא חלקה תלמוד לו את חלקיהם
ושמא תאמר לזמן מרוכה תלמוד לו עתה יאכלם חסידא, מאי
משמע, אמר רב נחמן בר יצחק חדש נכנס וחדש יצא והממון
כלה, ואמר רבה בר רב אדא כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו
אליה כופתו, והקדוש ברוך הוא רוצעו, אלמא נפיש ריתחא
עליה דמתפרע מיניה הקדוש ברוך הוא כידיה דנפשיה,
תניא נמי הכי על כולם אליהו כותב והקדוש ברוך הוא חותם
אוי' לו למי שפוסל את זרעו ופוגם את משפחתו ונושא אשה
שאינה הוגנת לו, וכל הפסול פוסל ואינו מדבר בשבח לעולם,
ואמר שמואל במדבר הוא פוסל, כי הוא דהווא גברא דעל רבי
טכחא בפום כדיתא, אמר להו חזו לי כשרא אמרו ליה עכיב
עד דשקיל שמעיה דרב יהודה בר יחזקאל וניחא לך, אמר
מאן יהודה בר שושקל דשקיל מן קמי' אזלי ואמרו ליה
לרב יהודה בר יחזקאל שמתייה אמרו ליה רגיל הוא דקרי
לאינשי עבדי, אכריו עליה דעבדא הוא, אול הויא גברא
ואייתי דיקסא דזמינותא מקמיה ורב נחמן, אול רב יהודה
בר יחזקאל קמיה דרב הונא, אמר לו אזיל אילא אזיל, אמר
לי' משום יקרא דבינשאה קום זיל, אול אשכחיה דקא עכיב
מעקא, אמר לו לא סבר להמר להא דאמר נהילאי בר אידי
אמר שמואל כיון שנתמנה אדם פרנס על הציבור אסור בעשיית
מלאכה בפני שלשה, אמר ליה פורתא דג' נדרייא הוא דקא
עבידינא ומי שני בר מעקא כרתיב באורייתא או מחיצת
דאמרי דבנן אמר לי' ליתב מר אקריטא אמר לי' ומי שני בר
איצטא כדאמרי אינשי או פסל כדקרייה דבנן אמ' ליה ליכול
מר אטרוגנא, אמר לי' הכי אמר שמואל כל מאן דאמר אטרוגנא
תלת דכמות רוחא אתי ביה, אללא אי אתרונ' כי דקרייה רבנן
אי אתרונא דאמרי אינשי, לי' שני בר אינבנ, ומי שניאספרגוס
דקרייה רבנן, סבר לר' מר תיתי דיכין, תשקין, אמר ליה
הכי אמר שמואל אין משתמשין באשר קטנה, בפיר' אמר
שמואל בין גדולה בין קטנה משדר לה מר שלמא ליהא,
אמר ליה הכי אמר שמואל קול שבאשה ערוה, על ידי שליח,
אמר ליה הכי אמ' שמואל אין שואלין בשלוש אשה כלל, שלחח
ליה דביתחושי ליה תנחיה דלא לשוויק עם הארץ, אמר
לי' מאי טעמא אתא ליה מר הכא, אמר לי' שדר לי בר דיקסא
דיזמינותא, אמר לו שותיה דמר לא נמרינ' לדינא מזמינא
ליה

כתיבת נתינה אי לא, ומיקרו לכתובה נתינה אלא אפילו
לא קרו לה לכתובה נתינה תצא, איני והא אמר רב אשי כל
קלא לבתר נישואין לא חיישינן, אללא מאי תצא דקאמר תצא
משני, אי הכי אתה מוציא לעז על בניו של ראשון, אמרי כיון
דמשני מפקינן לה ומראשון לא מפקינן לר', אמורי סמך
למיתא גירשה ואין יוצא לעז על בניו של ראשון וכן הילכתא.

דרשתאי והו שותקי ונאמ' ת היא לומר:

וארא אל אברהם

מא שאילתא

דאילו מאן דבעי למינסב
איתתא מתקני ליה
למינסב ולמינסב.

דמסיכ מדוקתא דמייחס ולא ליקרי לינסיכ מדוקתא דאית'
כה פסילתא דמאן דנסיכ איתתא מדוקתא דמייחס וזכי לאשרויי
קודשא ברוך הוא שכינתיה עליה דאמר רבי חמא בר ר' חנינא
אין הקדוש ברוך הוא משרר שכינתו אלא על משפחות
המיוחסות שבישראל, שנאמר ביום ההוא אחירא לאלהים לכל
משפחות ישראל, לכל ישראל לא נאמר, אלא לכל משפחות
ישראל, משפחות מיוחסות שבישראל, אמר רבה בר בר חנה
זו מעלית יש בין ישראל לגוים, דאילו בישראל כתיב והייתי
להם לאלהים והם יהיו לי לעם, ואילו בגוים כתיב מי הוא
זה קרב את לבו לגשת אלי נאם יי', אמר רבי אלעזר לעולם
ידבק אדם בטובים, דמסייעא זכותם דמשפחה דאבא,

ומשפחה דאימא, ונפיק זרעא מהוגנא, ואמר רבא הנושא
אשר צריך שיכדוק באחיה שנאמר וקח אהרן את אלישבע בת
עמינדב אחות נחשון לו לאשה, ממשמע שנאמר בת עמינדב
איני יודע שאחות נחשון, אלא מכאן לנושא אשה צריך לבדוק
באחיה, תאנא רוב כניס דבומין לאחיא אס', ואמר רביר בר בר
חנה אמר רבי יוחנן כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו כאילו
חדשו לכל העולם כלו ודורעו מלח שנאמר ואלה העולים מתל'
מלח תל חרשא כרוב ארץ אמר ואלא יכלו להגיד בית אבותם
זרעם אם מישראל הם, תר' לעולם ימכור אדם כל מה שיש
לו ויחשב את תלמיד חכם, וישיא בתו לתלמיד חכם שאם מת או
גזר מוכסה לו שבניו תלמידי חכמים, משל לעינבי הגפן
בעינבי הגפן, דבר נאה ומתקבל, אלא בת עמי הארץ, משל
לעינבי הגפן בעינבי הסנה דבר קעור ואין מתקבל, תר'
לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו ויחשב את תלמיד חכם, לא
מצא בת תלמיד חכם ישא בת גדולי הדור, לא מצא בת גדולי
הדור ישא בת ראשי כנסיות, לא מצא בת ראשי כנסיות ישא
בת נבאי, צדקרי, לא מצא בת נבאי צדקה ישא בת מלומדי
תנוקות, ולא בת עמי הארץ מפני שהן שקץ, ונשותיהם
שקץ, ועל בגותיהם נאמר ארור שוככ עם כל בומרי תניא
רבי שמעון בן אלעזר ואמר כל סעודה שאינה של מצוה אין
תלמידי חכמים רשאין ליהנות ממנה כגון מאי, אמר רבי
יוחנן כגון בת כהן לישראל, בת תלמיד חכם לעם הארץ,
דאמר רבי יוחנן בת כהן לישראל אין זונן עולה יפרי, מאי
היא אמר רב חסדא או אלמנה או גירשה או זרע אין לר',
בבביתא תנא או קוכרה או קוכרתו, או מביאת לירי עבית,
איני והא אמר רבי יוחנן הרוצה שיעשיר ידבק בזרעו של אהרן

לזה למר' אלא הואיל ואתאמר נשבעיה לשותיה דלא ליכרו רבנן קא מחנפין להדרי' אמר ליה מאי עמא קרא ליה מר' להאי נברא עבדא' אמר ליה דרגיל דקרי לאינשי עבדי' ותניא כל הפוסל פסול ואינו מדבר בשבח לעולם' ואמר שמואל בבומופוסל' אמר ליה אימור דאמר שמואל למשה ליה לאכרוזי עליה מי אבר כי קאי' אמר ליה ההוא נברא דשבתיה' לרדיו קריית לוי עבדא דאתינא מבית חשמונאי מלכא קא אתינא עבדא אמר שמואל כל דאמר מבית חשמונאי מלכא קא אתינא עבדא הווא' אמר ליה לא סבר לה מר' להא דאמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב כל תלמיד שמורה הלכה וכו' אס קודם מעשר אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו' אמר ליה איכא רב מתנה דקאי כוותי' רב מתנה לא חזיא ליה נהרדעא תליסר שני' והוא יומא אתא' אמר ליה דכימר מאי אמר שמואל כי קאי חד כרעא אגודא וחד כרעא אבכרא' אמר ליה הכי אמר שמואל כל דאמר מדבית חשמונאי קא אתינא עבדא הוא דלא אשתירא אלא חדא' ינוקתא דסליקא לאיגרא ורמיא קלא ואמרה כל מאן דאמר מדבית חשמונאי קא אתינא עבדא הוא' ונפלה מאיגרא לארעא' אכרין עליה דעבדא הווא' ההוא יומא איקדעו כמה כתובתא בנהרדעא' כי קא נפיק נפקו אכתריה למירגמיר' אמר להווא שתקיתו שתקיתו' ואי לא מבלינא דאמר שמואל תרתי ודעיתא איכא בנהרדעא' חדא מיקרינא דכי יונה וחדא מקריא דכי עורבת' וסיבנא טמא טמא וטמא טמא' שדיו לההוא ריגמא מדיהו' קס אבטא בנהר מלכא' מכרין רבי יהודה בנהרדעא אדא ויונתן עבדי' יהודה בר פפא במזירא' מכרין רבנחמן בשכנצבי עדא ועוא ויונתן עבדי' יצחק בר פפא בבזירא' נטיב טוביה בר אבות רוחיה לא שקיל גיטא דחירותא' ואילו משפחה דקיימא בחזקה דכשרותא ואתא חד ואמר אית כיה פסילותא לא סמכין עליה דאמר רבי יוחנן אין עידעור פחות משנים'.

וארא אל אברהם

מב שאלתא
דמחיבין דבית ישראל
למיסכר נפשיהו על
קדושת השם וקודשא

כדין הוא' ואלו מאן דאנסין ליה גוי' ואמרין ליה כפור במילה דשמיא ופלה לעו ואי לא קשילנא לך מיהיב למיכסר נפשיה לקטלא ולא ליפלה לעו' דרבי אשכחן בחנניה מישאל ועזריה כד אקים בבוכר בצר רשיעא צלמא דדוכא וגזר למפלה ליה מסרו נפשיהו לאתונא דנורא ולא סנידו לצלמא דכתיב אתי גזכרין יהודאין דימנית יתרון על עבדות מדינת בבל שדרך מישך ועבד בנו נכריא אילין לא שמו עלך מלכא טעם לאלהך לא איתתך פלהין ולצלם דהכא די הקמת לא סגדן' ותר את זו דרש תודוס איש רומי בה ראח חנניה מישאל ועזריה שבכור את עצמן לכבשן האש' נשאקל וחומר בעצמן מצפודעים מה הצפודעים שלא נצטוו על קדושת השם מסרו עצמן לאש דכתיב ובתנורך ובמשארותיך' אימתי משאת כעזריא אצל תנור בזמן שהתנור הם ואנו שביצור על קדושת השם על אחת כמה וכמה' וכן נמי על גילוי עריות ועל שפיות דמים מחייב למיכסר נפשיה לקטלא ולא למיכסר עליוהויה' דאמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחזק נמנו וגמרו בעלית בית נתזה בלד כל עכירי שבתורה אם אומר לו לאדם עכור ואתה רבי יעקב ואל יחרג חוץ מגילוי עריות ושפיכת דמים' ועל לא ואתה נביא היה ר' שמעון אומ' מניין שאם אומר לו לאדם עכור עו' ואל תיחרג שיעבור ואל יחרג שב אשר יעשה אותם האדם וחי בהם' וחי בהם ולא שימות בהם' יכול אפילו בפרהסיא' תל' ולא תחלו את שם קודש ונקדשותי וגו' אינהו דאמרו כרבי איעזר דתניא ר' איעזר אומר אם נאמר בכל נפשך למא נאמר בכל מאדך' ואם נאמר בכל מאדך למר' נאמר בכל נפשך' אלא לומר שיש לך אדם שגופו חביב עליו ממנו ולכן נאמר בכל נפשך' ויש לך אדם שגופו חביב עליו ממנו ולכן נאמר בכל מאדך' גילוי עריות' דתניא ר' מאיר אומ' כי כאשר יקום איש על דעהו ורעהו נפש כן הדיכר הזה' וכי מה למכורנו לרועה מעתה' אלא הרי זה באל' לרמז ומצא למר' מקיש רועה לנערה מאורשה מה נערה מאורשה ביתן להצילה בנשוא אף רועה נהי' להציל בנפשו מקיש נערה מאורשה לרועה מה רועה יחרג ואל יעבור אף נערה מאורשה יחרג ואל יעבור ורועה מכלל מההוא דאתא לקמיה דרבא אמר ליה כרי דורא אי קטלה לפלגיא מוטב ואי לאו קטילנא לך' אמר ליה מאי חזית דרמא דידך סומק שפי דילמא דמא דההוא גברא סומק שפי' וגילוי עריות נמי כיון דקא פגים

לזה למר' אלא הואיל ואתאמר נשבעיה לשותיה דלא ליכרו רבנן קא מחנפין להדרי' אמר ליה מאי עמא קרא ליה מר' להאי נברא עבדא' אמר ליה דרגיל דקרי לאינשי עבדי' ותניא כל הפוסל פסול ואינו מדבר בשבח לעולם' ואמר שמואל בבומופוסל' אמר ליה אימור דאמר שמואל למשה ליה לאכרוזי עליה מי אבר כי קאי' אמר ליה ההוא נברא דשבתיה' לרדיו קריית לוי עבדא דאתינא מבית חשמונאי מלכא קא אתינא עבדא אמר שמואל כל דאמר מבית חשמונאי מלכא קא אתינא עבדא הווא' אמר ליה לא סבר לה מר' להא דאמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב כל תלמיד שמורה הלכה וכו' אס קודם מעשר אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו' אמר ליה איכא רב מתנה דקאי כוותי' רב מתנה לא חזיא ליה נהרדעא תליסר שני' והוא יומא אתא' אמר ליה דכימר מאי אמר שמואל כי קאי חד כרעא אגודא וחד כרעא אבכרא' אמר ליה הכי אמר שמואל כל דאמר מדבית חשמונאי קא אתינא עבדא הוא דלא אשתירא אלא חדא' ינוקתא דסליקא לאיגרא ורמיא קלא ואמרה כל מאן דאמר מדבית חשמונאי קא אתינא עבדא הוא' ונפלה מאיגרא לארעא' אכרין עליה דעבדא הווא' ההוא יומא איקדעו כמה כתובתא בנהרדעא' כי קא נפיק נפקו אכתריה למירגמיר' אמר להווא שתקיתו שתקיתו' ואי לא מבלינא דאמר שמואל תרתי ודעיתא איכא בנהרדעא' חדא מיקרינא דכי יונה וחדא מקריא דכי עורבת' וסיבנא טמא טמא וטמא טמא' שדיו לההוא ריגמא מדיהו' קס אבטא בנהר מלכא' מכרין רבי יהודה בנהרדעא אדא ויונתן עבדי' יהודה בר פפא במזירא' מכרין רבנחמן בשכנצבי עדא ועוא ויונתן עבדי' יצחק בר פפא בבזירא' נטיב טוביה בר אבות רוחיה לא שקיל גיטא דחירותא' ואילו משפחה דקיימא בחזקה דכשרותא ואתא חד ואמר אית כיה פסילותא לא סמכין עליה דאמר רבי יוחנן אין עידעור פחות משנים'.

ברם צריך

אילו אבא דאמר עליה ביהוה בן גרושה הוא בן חלוצה הווא' בן ממזר הווא' מי מהימן למיפסלי' אילא' מיפגל פליגוה רבי יהודה ורבנן' דתניא יכיר שיכירנו לאחרים מיכן אמר רבי יהודה נאמן אדם לומר זה בני בכור' וכשם שנאמן אדם לומר זה בני בכור כך נאמן לומר זה בני בן גרושה בן חלוצה' וחסמינא אומריא אינונא נאמן נאמן אדם לומר זה בני בכור' אלא נאמן נאמן זה בני בן גרושה בן חלוצה' הלכה כרבי יהודה או כרבנן' הלכתא כרבי יהודה דמסייע ליה יכיר' או הלכתא כרבנן דחיד ורבי הלכת כרבי' תש' דשלח ליה רבי אבא לרב יוסף בר חמא האומר על בן בין הכנים נאמן הוא' ורבי יוחנן אמר אינו נאמן' והוינן בה מאי קאמר אמר רבי אבא הכי קאמר האומר על בן בין הכנים בכור הווא' ואע' דמחזיק לו באחרינא כמאן כרבי יהודה' ורבי יוחנן אמר אינו נאמן כמאן כרבנן' ורש מר זוטרא משמיה דרב שימי בר אשי הילכתא בכל הני שמעתתא כד שלח ליה רבי אבא לרב יוסף בר חמא והני מילי דלית ליה זרעא לההוא בנו' אבל איאת לית זרעא אכנו מהימן אכן בנו לא מהימן למפסלי' דתניא ושפטנס עזק בין איש ובין אחיו ובין גרו' מיכן אמר רבי יהודה נהר שנתגזיר ככר הרי זה גר' כינו ובין עצמו אינו גר' מעשר באדם אחד שכא לפני רבי יהודה אמר ליה ושלך בניס אמר לו הין' אמר ליה נאמן אתה לפסול את עצמך ואין אתה נאמן לפסול את בניך' ואכריה לא מהימן' והא תניא הא דאמרין מיכן אמר רבי יהודה נאמן אדם לומר זה בני בכור' וכשם שנאמן אדם

קשיאל'ך וואו אסתר בפרהסיא וואו היכי לא בפרהנפשה לקטלא ואמר אבני אסתר קרקע עולם וואו אבני אסתר דלהנאתו קא מיכיל דאל לא תימ' הכי הני קואקי ודמינקי דפליגי לבינורא היכי ויהיבא להו לא כל להנאתו ליכא קידוש השם ואע"ן דפרהסיא הילכך ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים אפי' בעינעא יהרג ואל יעבור שאר עבירות נמי יהרג ואל יעבור להנאתו אפי' בפרהסיא ואפי' ע"ז כנוק קואקי ודומנקי יעבור ואל יהרג בשעת השמד אפי' שאר עבירות ובעינעא יהרג ואל יעבור וישאלתם היכי דמי קרקע עולם קא אביר' לענין מסכר אפי' נפשיה על קידוש השם דקא אמרי' אם רב האי בר ישר דאל' גוי קטיל אספתא אי אמ' ליה קטיל ושי' למוסרי ואי לא קטיל לא לך להנאת עצמו קא מיכיל ליקטול ולא ליקטיל הא דאמר ליה קטיל ושי' להנאת לעבור' קא מיכיל וואסורא קא בעי ליקטיל ולא ליקטיל ומקשינ' וואו אסתר דלא בפרהנפשה לקטלא ואיזיקה ליה לאחשורוש ומפריק אבני דאסתר לא דמיא לע"ז וחלילי שבת דנשי לכן נגרעו כשם שהארץ נוצר לזיועה ולעבור בה כך אשה נוצרה לבעילה רבה אמ' לאו מן הדין טעמ' לא אפי' תימ' בשבת ובדע"ז כיון דאחשורוש להנאת עצמו נתכוון כאספתא למוסרי דמושרי ליה פי' קואקי ודמינקי כלי של מים הוא ודומרי לעצין ועושיין אותו בני אדם כשכתובמין כנגד מדורה ומבקשין לישן כופין אותו על גהנוח' ועל הדשן כדי שלא תיצת האש בכל' שכבית ובמלכות פריסים היו חברי' שבהן מחזירי' בכל בתי ישראל ומכבין את הגדול וחונקין את הגהנוח' וכחליבין אותן לבית האור שלהן שה' ע"ז ולא היו עובדי לא אש ולא גהנוח' שיעליבן כלילה חוץ מע"ז שלהן שהיא בית האור כי דקא אמרינן בהמביא גט' אתה והוא חכרא שקלא לשרגא מקימייהו אמ' אלהי' אי בטולך אי בטולך דבר עשר והיו מוליכי' אותו בקואקי ודמינקי דהו' לרוש משמשי ע"ז ואע"ן דמשמשי ע"ז חס כיון דלא לעבוריהו איסורא לישר' קא מכוונס לא להנאת עצמן מותר לנו ליתן להם

נארא אל אברהם

מן שאילתא

דאילו מאן דמחזיק זיפתא לחבריה אסיר ליה לאחופי' בריעותא דכתיב את כספך לא תתן בנשך וכי היכי דמופנא קאים באיסורא ה"ז יוזפא קאי באיסורא דכל' לא תשיך לאחיד נשך כסף מאי לא תשיך לאחי' דקאמ' רחמ' ליוזפא לא תכתיב איסור' לחברך וכי היכי דיוזפא לא שנת כספא ולא שנת אוכלא קאי באיסורא דכל' נשך כסף נשך אוכל' ה"ז מופנא דיליף נשך נשך וכי היכי דמופנא יוזפא קיימי באיסור' ה"ז ערב ועוסי' דחתמין על ההיא שיטרא קיימי באיסור' כדתנ' אילו עובדין בלא תעשה המלוה והלווה והערב והעדי' דכל' לא תשימון עליו נשך ומלוה כריבית פסול לעור' כדתנ' אליו הן הפסולין לעדות המשחך בקוביא ומלוה כריבית ומפריחי יניו וסודרי שביעין ורע דקא מנבית איסורא לחבריה דפס' כיון דעדיד' למבטא חיי' ושאט דקא מנבית איסורא לחבריה וזהו ליה עד חסם דתר' מלוה ישראל מעותיו של נכרי מדעת חנכרי אבל לא מדעת ישראל באי זה צד ישראל שלווה מעות מן הגוי כריב' וביקש להחזיר לו כמאן ישראל אח' ואל' חסם לי ואני מעלה לך כדרך שאתה מעלה לו אסור ואם העמידו אצל הגוי מותר ואם ה"ז כנו שנטל גוי ונתן בידו והם מעו' דגוי דכי העמידו אצל גוי מותר אבל מעות דיש למי' למי שקול אופינן ליש בריעותא אסור' ולא מבעייהו הא דריבית מישר' קא שקיל לא אפי' אופיית

שאלות

לה הוה ליה כי דקטלא אבל אייה לא מחיבא למסכר נפשה לקטלא אלא כשאר עבירות שבתורה דהא אסתר לא בסרר נפשה לקטל' ואונס בדריה מי איכא והאמר רבא אונס בערוה שאין קישוי לא מדעת משכחת לה להתרפאות שמואנים יצרו ונופל בחולי על תאות יצרו דכי אתא רבין אר' יוחנן ככל מתרפאין חוץ מע"ז וגילוי עריות ושר' היכי דמי כדבר יהודה דאמ' רב יוחנן אמ' רב בעשה באדם אחד ונתן בן צוציתא שמיה שנתן עיניו באשה אחת אשת איש וחנה שמר' והעלה בלבו לטנפה ושיגר לה זהב וכסף לשכב אצלה ואל' קיבלה וברוכ תאוותה נפל בחולי וזהו ימי רבים באושאלו לרופאים אמרו אין לו תקנת רפואה לא עד שתבעל לו כששמעו חכמי דברו אמרו ימות ואל' תבעל לו ואם לאו תעמוד לפניו ערומה אברו ימות ואל' תעמוד לפניו ערומה ויפטר עמו מאחרי הגדר אמרו ימות ואל' תספר עמו מאחרי הגדר פליגי בה יעקב בר אידי ור' שמואל בר נחמני חד אמר אשת איש הותר וחד אמר פנויה היתה בשלמא למד אשת איש היתה שפיר אלא למד פנויה היתה מאי כולי האי רבי פפא אמר משום פגם משפחה רב אדא בריה דרב איקא אמר כדי שלא יהו בנות ישראל פרוצות בעריות הלינסי' מנסכ לא מיתבא דעתיה כר' יצחק דא' יצחק מיום שחרב בית המקדש נוטל טעם ביאה וניתן לעובדי עברה ומאי טעמא מים נזוכים ימתקו וכו' כי אתא רב דמי אר' יוחנן וואו דאמרת כל עבירות שבתורה יעבור ואל' יהרג לא שנו לא שלא בשעת השמד אבל בשעת השמד יהרג ואל' יעבור מאי טעמא כיון דגזירה למיעקרא למילתא הווי קידוש השם וקרינן ביה ולא תחלו' את שם קדשי כי אתא רבין אר' יוחנן שלא בשעת השמד נמי בעינעא אבל בפרהסיא אית ביה קידוש השם וקרינ' ביה ולא תחלו' את שם קדשי ואפי' מצוה קלה יהרג ואל' יעבור מאי מצוה קלה אמר רבא כי יצחק אמר רב אפי' ערקתא דמסנא אפי' הא דאיסור' דרבנן היא מאי פרשא כדאמור רבנן בתפודו לו מעות בפני עבדו וזהו יסורו ויטלם בפני שגראו במשתחוה' לע"ז נכנס לו קרן ברבדו בפני ע"ז לא ישנו ויטלם בפני שגראו כמשתחוה' לע"ז כנוק אילו דומה התרת ערקת מסנא דבשעת השמד אם יאביסו את ישראל עבד ע"ז ואינו רוצה ואח"כ יעמידו בפני ע"ז ויאמרו לו כפוף עצמך והתר ערקתא דמסנא שלא תשתחוה לע"ז אלא כפיפתך היא להחיר ערקת מסנא וכלבד רואין יאמרו שהשתחוית אסור הוי' וזהו הוי' איסורא דרבנן שאף על פי שאינו משתחוה לע"ז אלא שוחר' להחיר הואיל ונראה שוחר' בפני ע"ז אמר שכל מקום שאמרו חכמים מפני מראית העין אפי' בחרי' חדרים אסור וכמה היא פרהסיא אר' יוחנן אין פרהסיא פחות מעשר ישראל' פשיטא פרהסיא דישר' דכתיב ונקדשתי בתוך בני ישראל בעי' ר' ירמיה תשעה ישראל' ואחד גוי מהו כיון דרובא דישראל' מי מצטרף גוי אילא תש' דתני רבינא אחוה דר' חיה בר אבא אתי' תוך תוך כתיב חכא ונקדשתי בתוך בני ישראל וכת' חתם הכדלי' בתוך העדה מה להל' וכולם ישראל' אף כן' וכולהו ישראל' ברם צריך להני מילי היכא דקא מיכילן גוי לאעבורי לבר ישראל' איסור' היכא דקא מיכילן להנאתו מאי דכיון דפרהסיא הוא אית ביה קידוש השם או דילמא כיון דלאו לאעבוריהו קא מיכילן אלא להנאתו לית ביה משו' קידוש השם תש' דאמר רבא האי אנסה דאניס ליה לישר' ואם ליה קטיל אספתא בשבת ושי' למוסרי ואי לא קטיל לא לך יעבור ואל' יהרג קטיל ושי' לאיבוד דלא להנאתו לא לאעבורי קא מיכילן יהרג ואל' יעבור ומקאי דפי' אמ' רבא בפרהסיא קאמר מדקא

פרשת בוא

מד שאלתא

דאילו מאן דמיתליד ליה בוכרא בעגיר מיהיב לאקדושיה קמי שמיא דכת' קרש ליה כל בכור וגו' בזמן שבית המקדש קיים כי תס הוא חלבו ודמו קריב לגבי מזבח דכתי' אך בכור שור או בכור כשב וגו' ובשרו היה נאכל לכהנים' שנ' ובשרם יהיה לך' ואם בעל מוס הוא נאכל לכהנים כמומו שנ' ובשרם יהיה לך וגו' / אחתם ואחר בעל מוס בזמן שבית המקדש קיים רוער ער שיפול בו מוס ונאכל לכהנים כמומו / ואסיר למיטרא מומא בקדשי' ער שיפול ביה ממילא' שנ' כל מוס לא יהיה בו / והאי קרא אי דלא ליקרב דאית ביה מומא הוא דאתא לכתוב כל אשר בו מוס לא תקריבו ולשתוק' לא מאי כל מוס לא יהיה בו דאפי' גרמא לית נמי אסיר' דתניא כל מוס לא יהיה בו / אין לי לא שלא יתן בו מוס' מניין שלא יגרום לו על ידי אחר' שלא יניח בצק או דבילה על ראש אונן כדי שיבא הכלב ויטלנו ויהתוך אוננו תל כל מוס לא יהיה בו / אחד מוס ואחד כל מוס / ואע"ג דמיתליד ביה מומא לית ליה רשותא למשחשיר ער דמחוי ליה לחכם' ואי דעבר ושחט לא חזינא ליה למומיה לאחר שהיטח' אלא אכרי' ליה' כרתנ' השחוט את הבכור ומרא את בוכרו ר' יהוד' כתיב ור' מאיר אוב' הואיל ונשחט שלא על פי מומה אכור' / ואם רבה בר בר חנה א' יוחנן בדוקין שבעין דכולי עלם לא פליגי דאסיר משום דמשתני' כי פליגי במומין שבגוף' מר סבר גזרינ' במומין שבגוף' אטו דוקין שבעין' ומר סבר לא גזרינ' ואע"ג דקיימא לן ר' מאיר ור' יהודה הלכה כר' יהודה בהא הלכה כר' מאיר' / דאם רב נחמן אמר שמואל הלכה כר' מאיר בנזירותיו' / ואפי' מומה דאית ליה בוכרא ואית ביה מומא' לא חזי הוא לנפשיה לא צריך לאהווי' לאחר' דתניא כל הכהנות כולן אדם רואה חוץ מבכור עצמו / אילו בכור דאיתליד ביה מומא ביומא טבא מהו לאהויה לחכם ביומא טבא ומשירי' ומיכליה' מי אית ביה משום מוקצה אי לא מי אמרי' כיון דלא מיסתי מחולא מוקצה הוא' או דילמא ככי אית ליה בדתית דהשת נפיל ביה מומא' לא חזי מוקצה' אם תיבא לומר היכא דלא איתליד ביה מומא מחולא אלא ביומא טבא מוקצה הוא' הכא דאיתליד ביה מומא והוא מוכרח דידע דבישתי ע' ליה' מי אית ביה משו' מוקצה אי לא מי אמרי' כיון דידע דמוס מוכח הוא לא מוקצה בדתית' / או דילמא כיון דלא ידע אי מיוזקק ליה חכם אי לא מוקצה הוא' מילג פליגי בה ר' יהוד' ור' שמעון דר' יהוד' אמ' לא חזי מוקצה כי האי גוונא' אע"ג דר' יהוד' מחמיר במוקצה בעלמ' הכא מקיל דהא דעתיה עליה' ור' שמעון אמ' כי האי גוונא הוי מוקצה אע"ג דר' שמעון שרי מוקצה בעלמ' הכא אכר דאם מי יאם מיוזקק ליה חכם מאי היא דתנ' בכור שנפל לבכור ר' יהוד' אוב' ירד מומא' וירא אס' יש בו מוס יעלה וישחוט ואם לאו לא ישחוט' / ר' שמעון אומר כל שאינו מומא ניכר מערב יום טוב אינו מן המוכחין הלכה כר' יהודה אוכר' שמעון' / תש' ד' אמי ור' דנאה חזי בוכרא דבי נשיאה חזי ביומא טבא לא חזי חזי' / אמר רב אמי שפיר עכור דלא חזי' / והא רב אמי גופי' חזי' / והוא היכא דחזייה למומיה מאתמול ולא קביל סהדי' / דלא הוא דמא ביה מומא' / וכיון דהוא מומיה מאתמול ואם אית לי סהדי' למחר לית ביה משום מוקצה' כי ההוא דאתא לקמיה דרבא ואיתו בוכר' לאחוייה ליה והתן חייף רשיה הוא למומיה

אמר

לגבי למיסקל רביתא מיניה מקום שצריך ישראל אסיר דכתיב אם כסף תלוה את עמי' עמי וגו' עמי קודם' פשיטא אמ' רב נחמן לא נצרכא לא לגבי כריכות ולש' כחיכ' / והיכא דבעי ישראל למיזק מיניה ואם' לגבי שקול תליגון בנזיר' ואחזינון לישראל כריכות ומכסה מן בשרא ודמא' קב' דגליא קמיה הוא מתפרע מיניה' דאם רבא למה ליה למכתב רחמנ' יציאת מצרי' גבי רבית וגבי יציאת נכח משקלות' / אלא אם הקבא אני הוא שהבנתו במצרי' בין טיפה של בכור ובין טיפה שא' של בכור ואני עתיד ליפרע ממנו שתולה מעותיו לגבי ומלוה אותן לישראל כריכות וממי שטיבין משקלותיו כמלח וממי שתולה קלא אילן בכנוד ואומ' תכלת הוא רבי' אוקל' לסורא דפרת' לא חביבא כסורא דפרת' לרבינא יציאת מצרי' דכת' רחמ' גבי שרצי' למה לי אל' אם הקבא אני הוא שהבנתו במצרים בין טיפה של בכור לטיפר' שאינה של בכור' אני הוא עתיד ליפרע ממנו שמעבר קרבי דגים טמא' לקרבי דגים טהורי' / ומיכרן לישר' / אם ליה אנא המעלה קא קשיא לי מאי שנא דשני קרא כדכוריה' תנא דבי ר' שמעון' אם הקבא אילמא לא העליתי את ישראל' אלא במצרי' אלא בשביל דבר זה דיי' אם ליה מנפיש אנריה טפי מריב' ומציצית ומבשקל' / אל' אע"ג דלא נפיש אנריה טפי שרצי' מאיס' למכלינהו' / והיכא דקא יוזף מיניה פירי בעידכ' דזולין וכעידנא דקא בעי למפרעיה אייקרו להו דאי' משערת להו לדמי קאים עליה טפי ממאי דאחזינא לא שרי לירי' למפרעיה' אלא לפי דמי דהור' שוה מעיקרא' ואי דאי' אית ליה פירי לההוא יוזפא בעידנא דקא יוזף או שאמר לו להויני' ער שיבא בני' או ער שאמצא מפתח שפיר דמי' / כדתנ' לא יאמר אדם לחבירו להויני' כור של חיטים ואני אתן לך לגור' / אבל אם אל' להויני' ער שיבא בני' או ער שאמצא מפתח מותר' / והל' אוסר וכן הל' היה אומ' אל' תלוה אשה לחברתה ככר ער שתעשה דמי' / שמה ינקור חטי או שמה יזולו ונמצאו באות ליי רבית' / ואע"ג דפליג הל' הלכת' כרובנ' / היכא דבעידנא דקא יוזף אית ליה פירי ולא חזי יוזפתה כול' / מי שרי אי לא' מי אמרינן ההוא שעתא דקמו להו פירי כי אית ליה שיעור יוזפתא כול' הוא דאמרי' מהי'א שעתא דקמו להו פירי ברשות דמלוה' / אבל היכא דלית ליה שיעור יוזפתא כול' לא שרי' אלא מאי דאית ליה' / או דילמא כיון דאית ליה פורתא כל גרינא וגרינא חזי לאיפרעי' / תש' / דאם רב הונא יש לו סאה לוהה עליה סאה' / סאתים לוהה עליה סאתים ור' יוחנן נפחא אמר אפי' אין לו אלא סאה לוהה עליה כמה כורין' תני' ר' הויה לכוניה דר' יצחק נפחא טיפת יין אין לו טיפת שמן אין לו הא יש לו לוהה עליה ככר טיפין' איכמי היכא דלית ליה וטכיה בשוקא דאי בעי זבין ופרע בעידכ' דקא יוזף מאי מי אמרי' כיון דלדידיה לית ליה אסור' או דילמ' כיון דטכיה בשוקא כי אית ליה דמי' / תש' / דאמר רב ששת אמ' רב הונא אין לוין על שער שבשוק' / אל' רב יוסף בר חמא רב ששת מי אמ' רב הונא הכי' והא בעי מיניה ברכ הונא בני' רב דמיוזפי' להדי' יזיף בתשרי' וזיף בשבת מהו אמר להו הא חזי כחינו והא חזי' בשילח דאי בעי זבנן ופרעי' / אל' מעיקרא אין לוין קאמרי' כיון דשמע להא דאם רב שמואל בר חייה בר יהודה במש' דר' אעזר' לוין על שער שבשוק דדר ביה מאי לוין על שער שבשוק אילי' דקא יזיב ליה זוזי על פירי זכיני' אינן' / והאמר מר אע"ג שאין לוה ויש לוה אס' יצא השער פוסקין' / לא דאחזי' זוזי והשתא מוקים ליה אפרי' / והאם מר אס' יש עליו אמ' רבא מותר ללוות על שער שבשוק אלא מאי לוין על שער שבשוק כמה בסאה' /

כירד דרב יהושע מפני שנראו ככהן המסייע בבית הגרנות
 מר זוטרא אקילע לבי רב אשי צבת ליה אומצא / אל ליכול / מר
 דכבוד הוא ושוכא מעלי / אל מל לך / אל מכה זכיתיה / אל
 והא אמר רב חסדא לא שנו אלא מכה לכהן / אבל מכה לישראל
 לא / אל לא שמייעא לי כלומר לא סבידא לי / אל והא מתניתין
 ליה אכ אל כהן בתוך זמן הזה תנחו לי לא ישמע לו / ואמר רב
 ששת מפני שנראה ככהן המסייע בבי החרנו / אל התם ודאי קא
 בסייע / הכא שביק האי דנקט / בדיה ונקט כפך דלא ידע אי
 הווליה אי לא / ואי הויב ליה אי לא / אמרי אינשי בוצינא שב
 מקרא

כי אני הכבדתי

מה שאילתא דמיוחב דבי ישראל
 תפילין בראשיתון ותפילין
 בדרעיון שנא והיה לאות
 על ירך ולטוטפות בין עיניך / תר על ירך בגובה של יד ומאי
 היא קיבורת בין עיניך זה קדקד / והיא אמרי דבי ישראל בוקום
 שמוחו של תיכור דרופס / אתה אום בגובה של יד או אינו לא על
 ידו מבט / אמר תורה הנח תפילין ביד / והנח תפילין בראש מה
 להלן בגובה של יד / אף כאן בגובה של יד / אליעזר אום אינו
 צריך הרי הוא אום והיה לך לאות לך לאות ולא להארי לאות /
 ר' יצחק אום ושמת את דברי אה על לבכס שתהא שומה כנגד
 הלב / יתורה כירה דרב אוויה מכין ומנח להי כנגד לבו / אמר
 רב ששת כל שאינו מניח תפילין עובר בשמנה עשה / אמר ריש
 לקיש כל המניח תפילין מאריך ימי שני עליהם יחיו / וכרישא
 בגובה של ראש / מכל דתניא בין עיניך בגובה של ראש / אתה
 אום בגובה של ראש / או אינו אלא בין עיניך מבט / ואמר כאן
 בין עיניך ובאמר להלן לא תשימו קרחה בין עיניכם למת / מה
 להלן בגובה של ראש אף כאן בגובה של ראש וכד מחית בדרעא
 דשמאלא מיבעי ליה לאחותי ולא לימינא / דתניא על ידכה זו
 שמאל / אתה אום זו שמאל / או אינו לא ימין / תל אף ידי יסדת
 ארץ וימיני טפחה שמי / הווי ירך שמאל / אמר רב רב הונא
 חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה קו מעין ומה ציץ שאין
 בו לא אזכרה אותה אמרה מור על מצות תמיד שלא יסח דעתו
 ממנו / תפילין שיש בהן כמה הזכרות על ארת כמה וכמה / תנא
 כשהו מניח מניח של יד תחלה ואח"כ של ראש וכשהו חולץ חולץ
 של ראש תחלה ואח"כ של יד / בשלם כשהוא מניח מניח של יד
 ברישא ואח"כ של ראש דכתי' והיה לאות על ירך והודר ולזכרון
 בין עיניך / לא כשחולץ חולץ של ראש תחלה ואח"כ של יד מכל
 אמר רב הונא אמר רב יהוה לטוטפות בין עיניך כל זמן
 שבין עיניך ירו שמים / ואפילו הכי לא מעכבי אהודי / כדתנן
 תפילה של יד אינה מעכבת של ראש ושל ראש אינה מעכבת של
 יד וכד מחית תפילי' מיחייב לברוכי דאמר רב יהודא אמר שמואל כל
 המצו כולן מברך עליהן עובר לעשייתן / אמר רב בר שילא אמר
 רב חסדא סח בין תפילה לתפילה חזרו ומברך / מאי איריא סח
 אפ"ל לא סח נמי / דשלה רב חייא כריה דרב הונא משמיה דר' יוחב
 על תפילין של יד אום כאל אשר קבל להניח תפילין ועל תפילין
 של ראש אום כאל אשר קבל על מצו תפילין / אביי ורבא דאמרי
 תריהו לא סח מברך אחד סח מברך שנים

ברם צריך היכא דאנח תפילי' בצפרא וברין וסליקון
 ותנא קא מחית ליה מי צריך למדור וברוכי
 אי לא / מי אמרינן כיון דכולי יומא זמן חיובא הוא כיון דברין
 מצפרא תוב לא צריך ומאי טעמא דהא בריך ליה מצפרא
 שאילתות

אמ' ליה זל האידינא ותא למחר ואיתני לי סחדי דלא את רמא
 ביה מומא / למחר איתני סחדי / אמר ליה אמר לי גופא דעובדא
 היכי הוה אמר לי הרי הוה רמו שערי להך גיסא דהוצא ועייל
 רישיה ופסקיה לשפוחייה / אמר ליה ונמי איכין ליה אמר לי ליה
 לא / וכי איכין מי אסיר / אין דתניא כל מוס לא יהיה בו איך
 לי אלא שלא יהיה בו מניין שלא יגרום לו חל כל מוס / אחר
 מוס ואחר כל מוס / וכן לאסחודי עליה לא מהימן הוא לנפשיה
 אלא צריך סהרא אחריב דלא הוה שדא ביה מומא

ברם צריך כגנובכו מהו לאסחודי עליה בכור מי אמר
 כיון דאכלין עימיה הוה ליה כבעלים
 ומשקרי / או דילמא כיון דאי בעי סאפי ליה ואי בעי לא ספי
 ליה / כאד דמי ולא אתו לשקורי / תש' / דתניא ר' יהודה בן
 קרפסי' צום בכור צריך שני מן השוק להעיד עליו דשכך אום
 אפי' כגנו אפי' בתור אום עשרה וכן בני ביתו אין נאמנין / אמר רב
 נחמן ואלה כרש"ב רבא אמר הלכה כר' יהודה כרש"ב דאם
 אפי' כגנו אפי' כתי' אבל אשתו לא מאי טעמא אשתו כגופא דמא /
אינמי ברם צריך אילו הוכח דאית ליה לישראל ספק
 בכור בביתו יד דאי הוה אכיל ליה
 כמומיה כדתנן ספק ואכל כמומר לבקל / אינמי ישראל דוכן בכור
 חס מכה דקיימ' לך בכור מוכרין אנתה תם חי ונפל בית מומא
 ברשותא דישר'ל מי מהימן הוהא ישראל אומיה אי לא מי אמר'
 כיון דהוה אכיל ליה לא מהימן מדי דהוה אכיל / או דילמ' כהני'
 דחשו להו רבכ' כיון דכולהו בכור' דלילהון שכיח תדירא דילמ'
 מקרי ורמו בהו מומין נבי ישראל לא חשו להו רבנן / תש' / דאם
 רב חסדא אה רב קטינא ספק בכור בישראל צריך שני מן השוק
 להעיד עליו מאי טעמא / כיון דהוה אכיל ליה הוה ככהן ולא
 מהימן / ורב נחמן אמר בעלים מעידים עליו / דאי לא תימ' הכי
 ספק ככר' מאי דאם החשוד על הדב' לא דנו ולא מעידוכין
 דכולי עולם חשידין מי מעיד עליו / וכי תימ' הכי נמי לר' מאיר
 דלית ליה תקנתא והא תנן שר יוס אום כל שחליפו ביד כהן
 פטור מן המתנות / ור' מאיר מחייב / לא לאו שם לישראל לא חשו
 להו רבנן / והילכתא ישראל דוכן בכור תם מכהן מהימן אומיה

כי אני הכבדתי

שאילתא דאסיר להון לכהני לסויעי למריה
 דקנייא דליתנון ליה בכור דליליה /
 כדתניא הכהנים והלוים והעניים
 המסייע' בבית הגרנות ובית הרועים ובית השכחים אין נותנין
 להם תרומה ומעשרות כשכרן ואם עשו כן חללו / ועליהם
 הכתר אום שחתם כרית חללי' / ואומ' ואת קדשי בני ישראל לא
 תחללי' ולא תמותו מאי ואומ' / וכי תימ' לא מותיה לא אמ' קרא
 ולא תחללי' ולא תמותו / ומשקליה נמי כגנו יומי דאמור
 רבנ' דמיטפלי ליה בעלים לא / כדתנן עד כמה ישראל מיטפלין
 בבכור / בבחמה דקה שלש' יום ובכנס חמש' יום / יוסי אום ג'
 ודשים ואם אום לו כהן בתוך הזמן הזה תנחו לי לא ישמע לו /
 אמר רב ששת שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות

ברם צריך מהו לזבוגיה כהן בכור לישראל מי חייש
 דילמא אתי ליתוליו וזבוגיה ליה דסבר כי
 הווי לי בכור אתניח ליה כי היכי דלילול ומזבין לי והודר ליה
 ככהן מסייע אי לא / תש' / בכור מוכרין אותו תם חי ובעל
 מוס / חי ושהו ומקדשין בו את האשה / אמר רב חסדא לא שנו
 אלא מכה לכהן / אבל מכה לישראל לא מאי טעמא אמ' רב הונא

ועדיין לא שלים חובותי, או דילמא בתר מעשר אזלינן וכל אימת דמחית להו קא עביד מצוה ומחייב לברוכי עליהו. תש' דתניא תפילין כל זמן שפניתי מברך עליהן דברי רבי, וחכמים אומרים אין מברך עליהן אלא שחרית בלבד, ואיתמר הילכתא כר' יורכא אמר הלכה כרובנן, אמר רב מרי בריה דבת שמואל חזינא ליה לרבא דלא עביד כשמתעיה אלא כל אימת דמחית תפילין מברך אמר מר זוטרא חזינא להו לרבנן דבי רב פפי דכל אימת דמחית תפילין מברכין, רבנן דבי רב אשי כל אימת דמשמשין כהן מברכין, משמיה דרבה בר הונא דאמר חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה וכן הלכה.

דרשרה כל מצות עשה שהזמן גרמה נשים פטורות ובחריה נשים עבדים פטורין מקרית שמע ומן התפילין

ביאני הבבדתי

שאלתא

דאילו מאן דבנה תפילין וקא בעי לאיפנוי אסיר ליה לאיפנוי עד דמסליק להו דתניא הנכנס לבית הכסא חולץ תפיליו ומניח בדרווקא ארבע אמות דברי ר' זושא אומ' אוחוז בידו ונכנס ר' עקיבא אומ' אוחוז כנגדו ונכנס כנגדו סלק דעת' אלא אימא אוחוז כנגדו ובידו ונכנס, ארמיטא בר בריה דר' יהושע בן לוי משביה דר' יהושע בן לוי הלכה גזילין כמין ספר ואוחוז בימינו כנגד לבו, אר' יוחנן לא שנו אלא שיש שהות כיום כדי ללבושן, אבל אין שהות כיום כדי ללבושן עושה להן כיום שפח ומניחן מעיקרא אב' רב יוסף בר מניומי אב' רב נחמן ובלבד שלא תהא רצועה יוצאת כתחת ידו שפח, דג' מילי להפנות הוא דסני ליה בכיס שפח, אבל להשתין כד מחתן ברישיה משתין מים, ולהפנות גמי הוא דבכסין, כי נקיש להו בידית, אבל להשתין מים אי שקלינהו כי נקיש להו בידית לא עד דמנח להו בכיס, מאי טעמא להפנות הוא דאסור כי מחתן ברישיה שרי למנקטיהו בידיה דרבי מלבשינהו ולהשתין מים שרי לאחותיה בראשיה באלבשינהו אין, ואי לא לא עד דמחית להו בכיס ה"ל להפנות דסני ליה בכיס שפח, אבל לתשמיש המטה עד דמנח להו כים בתוך כים, כדתניא בית שיש בו ספר ותפילין אסור לשמש בו משה עד שיצאם או עד שיניחם כלי בתוך כלי, דתניא אמר רבא גלימא עילוי קמטרא ככלי בתוך כלי דמי, אמר אבאי לא אמר אלא בכלי שאינו כלי, אבל בכלי שהוא כלי אפי' כרוך בכיסתא ומחית בקמטרא כיון דכלים נינהו כולהו אחד מנא דמו, אר' יהושע בן לוי ספר תורה לא סגי ליה כהכי אלא עד עושה לו מחיצה עשרה טפחים, מר זוטרא איקלע ליה אבי אשי הוא היכא דניס מר בר רב אשי דאימא ספר תורה ועבד ליה מחיצה עשרה, אלא אימור דאמר רבנן היכא דלא רוויח ליה דוכתא, מר הא רוויח ליה דוכתא ואית ליה ביתא אחרינא, אלא אלא לאו אדעתין, והיכא אמרינן בית שיש בו ספרים אסור לשמש עד שיצאם או עד שיניחם כלי בתוך כלי הני מילי ספרים אבל תפילין משום דצריכי ליה כדבעי למיעל לבית הכסא נקיש להו בידיה ועייל לבית הכסא ואע"ג דאיכא איניש אחרינא למיתניניהו ליה, ואע"ג דאיכא דוכתא אחרינא לאותוכניהו, מעיל להו ונקיש להו בידיה ותר בראשונה היו פניחין תפילין בחורין הסמוכין לרשות הרבים

ובאין עכברין ונוטלין אותן והתקינו שיהו תולין באילנות ובאין עורבין ונוטלין אותן, והתקינו שיהו מכ הזין אותן כחלונות הסמוכות לרשות הרבים פעם אחת הניח תלמיד אחר תפיליו בחלון הסמוך לרשות הרבים באתה זונה אחת ונטלתה ואמרה ראו מהנהניו פלוני בשכרי כששמע אותו תלמיד כך עלה לגג ונפל ומת, באותה שעה התקינו שיהא אוחוז בידו ונכנס לבית הכסא מיכן ולהבא אע"ג דאיכא דוכתא אחרינא לאחותיניהו מחית ליה היכא דניח דאמר רבה בר רב חנה כי הוה אזילנא בתריה דרבי יוחנן כי הוה בעי למיסק לבית הכסא כי הוה נקיט ספרא דאגדתא הוה יחיב לן, תפילי לא יחיב לן, ואמר רבא כי הוה אזילנא בתריה דרב נחמן כי הוה בעי למיסק לבית הכסא כי הוה נקיט ספרא דאגדתא הוה יחיב לן, תפילי לא יחיב לן, אמר כיון דשריין ליגשרן,

ברם צריך

מהו שיניח אדם תפילין תחת מראשותיו מן הצד מי חיישנ' דילמא זמנין דבתהפך וגני עליהו ואסיר אילא, מי אמרינן כבודן עדיף וחיישנ' או דילמא מתהפך עני עליהו, והילכך לחתיניהו אבראי לדעתיה או דילמא שמירתן עדיףא ולא חיישנ', אם תמצא לום במקור שאין אשתו עמו מותר אשתו עמו מאי מי אמרינן אע"ג דאמר רבנן כי מחתן כלי בתוך כלי מותר לשמש המטה באותו הבית, הני מילי דלאו על המטה, אבל על המטה זילא מילתא, או דילמא שמירתן עדיףא ואפילו על המטה שפיר דמי, תש' דבעה מיניה רב יוסף בריה דרב נחומה מרב יהודה מהו שיניח אדם תפילין תחת מראשותיו תחת מרגלותיו לא מיבעינא לן דוודאי כיון דאיכא בדיקן אסור תחת מראשותיו מאי, אלא הכי אמר שמואל אפי' אשתו עמו, מתיכי לא יניח אדם תפילין תחת מרגלותיו מפני שנוהג בהן בדיקן אבל מניחן תחת מראשותיו, ואם היתה אשתו עמו אסור ואם היה מקום שנכוך ג' או שנכוך שלשה מותר תינכתא, אמר רבא אע"ג דתניא תינכתא דשמואל הילכתא כותיה, אלמא אבר' שמירתן עדיףא, והיכא מנח ליה אר' ירמיה בין בר לכסת ושללא תחת הראש, איני והא וגני רבי חייה מניחן בכובע דמפיק ליה למורשא לבר רב פפא צריך להי בכיסתא בכילתא ומפיק ליה לצדרא לבר, רב אשי בריה דרב אידי מחית ליה אשרשיפא ופרים עליהו סודרא, אמר רב חמא בריה דרב יוסף כי הוה קאימנא קמיה דרבא ואמר לי הב לי תפילין והוה מחתן תחת מראשותיו והוה יומא יום טבילתן הוה ולא גמין הלכה למעשה הוא דעבר,

ביאני הבבדתי

מו שאלתא

דמחייב רבי' ישראל למקבע ירחי ולקדושינהו ולתקוני מועדיה ונכתיב דינא תליא

מילתא למקבעיה לירחא לחסודירי ולעבוריה דכתיב אלהי מועדי יי אשר תקראו אותם מקראי קודש, ובדיקן מקראי תקראו למימרא ובדיכו תליא מילתא, ומתא דאמרת בענן לעבר שנים ולקבעו חדשים שנאמר וידבר יי אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר, החדש הזה לכם ראש חדשים מאי לכם עדות זה תהא מסורה לכם דענן מומחה ואין מעברין שנים ואין קובעין חדשים אלא ביום, דתניא אין מעברין שנים ואין קובעין חדשים אלא ביום, ואם עיברוהו בלילה אינר מעוברת, כיצא בואין מקדשין החדש אלא ביום, ואם קידשוהו בלילה אינו מקדש שנאמר תקעו

בחדש

מאיתמל לאכילה כגון תאני ועינבי דאסקינהו ליכשינהו וכן השמשות לא יכישו ויכישולמחר אסיר למיכל מיניהו דלא אומין לאכילה מחולא דכתיב והכינו את אשר יביאו / אמר רבא מהאי קרא חול מכין לשבת וחול מכין ליום טוב / ואין שבת מכין ליום טוב ולא יום טוב מכין לשבת / ואפילו לרבי שמעון דלית ליה מוקצה / דתנן מחתכין את הדלועין לפני הכהכה ואת הכבילה לפני הכלבים / רבי יהודה אומר אם לא היתה נבילת מערב שבת אסורה לפי שאין מן רבובין / ומאן תנא קמא דשרי / ר' שמעון היא / דשמיני ליה דלית ליה בוקצה / דתנן ר' שמעון אומר כל הנרות משלשין חוץ מן הנר הדולק בה בשבת / בגזירות וצימוקים מודה מדבצה מיניה רבי שמעון בר' רבבי פצעילי תמרים לרבי שמעון כהו / אמר ליה אין מוקצה לרבי שמעון אלא בגזירות וצימוקים בלבד / וכיצה דמייתלדא בין בשבת בין ביומא טבא אסורה למגמער ואסירה לטולטלי / דתניא אחר ביצה שנוירה בשבת ואחר ביצה שנוירה ביום טוב אין משלשין אותה אלא לכסות כהאת הכלי / ולא לסמוך בה כרעי המטה אבל כופין עליה כלי בשביל שלא תשבר / וספיקא אסור נתערבר בארץ כולן אסורות / ושאר פירי דאסקינהו ליכשינהו ולא יכישו בין השמשות פלוגתא דרבי יהודה ורבי שמעון / רבי יהודה סבר מוקצה אינון ואסירין ורבי שמעון סבר לאו מוקצה אינון ושרי / והילכתא כרבי שמעון / ואיתא פליגו בה רב אחא ורבינא חד אמר בכל השבת כולה הילכתא כרבי שמעון לכר ממוקצה מחמת מיאוס ומאי היא נר ישן / וחד אמר הלכר כרבי שמעון חוץ ממוקצה מחמת איסור / ומאי ניהו נר שהדליקו בה באותה שבת / דתניא בטלשין נר חדש אבל לא ישן דרבי ר' יהודה ר' מאיר אומ' כל הנירות בטלשין חוץ מנר שהדליקו בה באותה שבת והלכה כמותו / דהוה ליה מוקצה מחמת איסור / רבי שמעון אומר כל הנירות משלשין חוץ מן הנר הדולק בשבת / ככתה מתיר לטולטלי ואין הלכה כמותו דקא שרי לטולטלי בשבת / אבל לא ככת' לא / ולא סבירא לן דהילכתא כוותיה כנר שהדליקו בה באותה שבת בין ככתה וכן לא ככתה דקמו להו רבי מאיר ורבי יהודה כהדא שיטתא ורבינא הוה מסייע להו והילכתא כמאן דבקייל דקיי' לן בכל התורה כולה דבינא לקולא ורב אחא לחומרא והילכתא כרבינא לקולא /

ברם צריך

ויכשו בין השמשות ולא לחומרא והילכתא כרבינא לקולא / וזוהו מקצא וקיימון מדעתיה למחר כידע בהון רבישו מי שרי לאכילה אי לא / מי אמרינן כתר דעתיה אזלינ' וגברא הוור מקצן מדעתיה / או דילמא כתר אוכלא אזלינ' ואוכלא הא איתחיו / תש' דאמר רב כהנא מוקצה שוכש ואין הבעלים מכידין כוונתה אלמא כתר אוכלא אזלינ' וכן הילכתא /

ויהי בשלה

מה שאילתא

דאס' להון לרביית ישראל לסגויי ביומא דשבתא שפי' מן תרי אלפין אמר רבתי ראו כי' נתן לכם את השבת על' כן הוא נותן לכם ביום חששי לחם יומי / ותניא שכו איש תחתיו / ארבע אמות / אל יצא איש ממקומו אל' אלפ' אמה של תחום שבת / ואלו ד' אמה דקא אמר' מאימיה דמאן דאפקוה גו' או דוח רעת חוץ לתחו' והיא דשנקוח את ליה' ד' אמר' ומאן דמסגי שפי' מאלפ' אמה בשבת שאילתא ג ג iii מליקין

בחדש שופר : כסא ליום חגיגו כי הק' לישראל הוא משפט ל'ה' יעקב / מה משפטים ביום אף קידוש ביום / ולא מעבדי' שנה אלא ביהודה / דתניא אין מעבדין את השנה אלא ביהודה / ואם עיבורה בגליל מעובר' העיד חגיגה איש כפר אבנו שאם עיבורה בגליל אינה מעוברת / אמר רבי יהודה כיהי דרבי שמעון כן פוי מהאי קרא לשכנו דתרשו ובית שמה / כל דרישות שאתה דורש לא יהיו אלא בשכנו של הקב"ה דרבינא / כל דרישות שאתה בארץ ישראל אבל איכא מומחה כהוצה לארץ / מעבדין וקובעין אפילו בול' דר' עקיבא עיבר שנים וקבע חדשים כהוצה לארץ מפני שלא הניח כמותו בארץ ישראל / ומעיקרא דלא ידעי ירחא אי חסר הוא אי מלא הוא היו עברין משוואות כדת' בראשונה היו משיאין משוואות / משקי' לקלו הכות' התקינו שיהו שלוחים יוצאים ואילו ביטול כותי עכריזי חד יומא / והיכא דמשו שלוחי' עכריזי חד יומא / והשתא מאי טעמא עכריזי תרי יומי משום דשלחו מתם ההורו מנהג אבותיך כידים וזמנין דאיכא שמדא ואתו לאקלקולי והיכא דמשו שלוחים מוישי ירחא דניסן ועד חמיסר וברשי ירחא דתשרי ועד חמיסר דמזרע אי חסר שויה אי מלא שויה נקשין חד יומא / דוכתא דלא בשן נקשין תרי יומין דילמא מליה לאדר דילמא מליה לאלול / בכרזי דיוחג' דוכתא דמשוין שלוחי דניסן ולא משוין שלוחי דתשרי משום ריש שתא ויומא דכיפורי דלא איפשר למיזל ליעברון תרי יומי / גזירה ניסן אטו תשרי / ואר' זירא אמר רב נחמן כל ספיקא לקמיה שדינן חמיסר ושתסר עכריז' ארבער וחמיסר לא עכריז' / והיעבדי ארבער / דילמא חסרה לאב / וחסרו גמי לשבט כיון דמרחק אס איתה דחסירה אישתמועי הוא דאשתמע / והאי דגא אעג' דיעריז' קבועה דירחא אימת קא אתי עיבורא אפילו הכי נקישנן תרי יומי במקום דלא משוין שלוחים דשלחו מתם אל תשנו מנהג אבותיכם זמנין דהו' שמדא ומיקלקלא מילתא / ויומא דכיפורי משו דלא איפשר למינקש תרי יומי דתריין יומין ותרין לילתא כדלא / אבל איכא דאתי לירי סכנה נקישנ' חד יומא ולא חיישינ' למילתא דילמא מליה לאלול / ואפילו אתו אכרי מליה לאלול ולא שמעי' מבד מקודש לא חיישינ' לה למילתא / כי הא דרבי איבו בר גנאי ור' חייה בר אבא איקלעו בחד עשר בתשרי לבבל אמרו כסים תבשילא דבבלאי ביומא דבה דמערבא אמרו להו אסידרו / אמרו לא שמענו מפניך מקודש דילמא אימליכונו לא קידשוה למחר ושויה חסר /

ברם צריך

חד כי אתי ואמר מליה לירחא וקדשוה קמי מי סמכינ' עליה / מי אמרינן בכל עדיות שכתורה דבעין תרין / או דילמא הא מילתא דעבידא לאגלויי היא ולא משקר ביה איניש וגלויי מילתא בעלמא הוא ואפילו חד מינהון / תש' דכי אתא עולא אמר קידשוה לירחא / אמר רב כהנא לא מיבעייא עולא דגברא רבה הוא ומחזיקין אל' אפילו איניש בעלמא אתי ואמר הכא מהימן / תניא גמי הכי אחר בא מסוף העולם ואמר קדשו בית דין לירחא נאמן / מאי טעמא מילת דעבידא לאגלויי היא ובמילתא דמיגלייא לא עבדין איניש דמשקרין וכן הילכתא /

פרשת ויהי בשלה

מה שאילתא

דאסיר להו לרבי' יש' למיכל בינמא דשבת מידעס דהוה מוקצה

ל'איש'ת'ר'ו'י' ל'מ'י'ז'ל' ל'ק'מ'י'ה' א'ל'פ'י'ם' א'מ'ר' / מ'י'מ'ש'ו'נ' ל'י'ה' כ'כ'נ' מ'ת'א' ו'א'ז'י'ל' ל'כ'ו'ל'ה' מ'ת'א' ב'ל'א' מ'ד'ו'ר'ה' א'י' ל'א' / מ'י' א'מ'ר'נ' ש'ב'ת' ה'ו'א' ד'ק'ב'ע' ד'ה'ו'ה' ל'י'ה' כ'כ'נ'י' מ'ת'א' א'ב'ל' ב'ת'ז'ן' ע'י'ד'ו'ב' / כ'י'ן' ד'ו'ז'א' ג'ו'פ'י'ה' ב'כ'ת'א' י'ת'י'ב' ב'ד'ין' ה'ו'א' ד'ל'א' ל'י'ש'ת'י' ב'ע'י'ר'ו'ב' / ד'ר'כ'ב' ה'ו'א' ד'א'ק'י'לו' ב'ח' מ'ש'ו' ע'ש'יר' ש'ל'א' י'צ'א' ו'ע'ר'ב' ב'ר'ג'ל'ו' ח'ד' ק'ו'ל'א' א'ק'י'לו' ב'י'ה' ר'כ'ב' ל'מ'י'ת'ן' ל'י'ה' מ'ת'א' ב'ל'א' מ'ד'ו'ר'ה' / א'ו' ד'י'ל'מ'א' ל'א' / כ'י'ן' ד'א'ק'י'לו' ב'י'ה' ר'כ'ב' ל'מ'י'ת'ן' ל'י'ה' מ'ת'א' ב'ל'א' מ'ד'ו'ר'ה' / א'ו' ד'י'ל'מ'א' ל'א' / כ'י'ן' ד'א'ק'י'לו' ב'י'ה' ר'כ'ב' ח'ד' ק'ו'ל'א' א'ק'י'לו' ב'י'ה' ר'כ'ב' / ת'ר'י' ק'ו'ל'י' / פ'ל'י'ג'ו' ב'ה'ר' ע'ק'י'ב' ו'ר'כ'ב' / ד'ת'נ'ן' ה'י'ה' ב'ע'י'ר' ג'ד'ו'ל'ה' / ו'נ'ת'ן' ע'י'ד'ו'ב' ב'ע'י'ר' ק'ש'נ'ה' / ב'ע'י'ר' ק'ש'נ'ה' / ו'נ'ת'ן' ע'י'ד'ו'ב' ב'ע'י'ר' ג'ד'ו'ל'ה' / מ'ה'ל'ך' א'ת' כ'ו'ל'ה' ח'ו'צ'ר' ל'ח' א'ל'פ'י'ם' א'מ'ה' / ר'ב'י' ע'ק'י'ב'א' א'ו'מ'ר' א'י'ן' ל'ו'מ'ק'ו'ס' ע'י'ר'ו'ב' א'ל'פ'י'ם' א'מ'ה' ו'ה'י'ל'כ'ת'א' ב'ר' ע'ק'י'ב'א' ד'מ'ח'מ'יר' א'ו' כ'ר'כ'ב' ד'מ'ק'י'ל'ין' / ת'ש' / ד'א'מ'ר' ר'ב'י' י'ע'ק'ב' ב'ר' א'י'ד'י' / א'מ'ר' ר'ב'י' י'ח'ו'ש'ע' כ'ן' ל'וי' ה'י'ל'כ'ת'א' כ'ד'ב'ר'י' ה'מ'י'ק'ל' ב'ע'י'ר'ו'ב' ו'ה'נ'ח'ו' ב'ני' מ'כ'ר'כ'ת'א' ד'ה'ו'ו' מ'ח'ת'ז'ן' ע'י'ר'ו'ב'י'ה'ו'ן' כ'ב'י' כ'נ'ש'ת'א' ד'א'ב'י' ג'ו'ב'ר'י' א'מ'ר' ל'ה'ו' / מ'ר' י'ה'ו'ד'ה' ג'ו'י'ר'א' ו'א'ח'י'ת'ו'ה' כ'י' ה'ז'כ'י' ד'ל'ש'ת'ר'י' ל'ה'ו' ש'פ'י' פ'ו'ר'ת'א' / א'ל'מ'א' ה'ל'כ'ה' כ'ר'ב'י' ע'ק'י'ב'א' / ו'א'פ'י'לו' מ'ח'ב'ר'י'ו' / א'ל' ר'ב'א' פ'ל'ג'א'ה' / ב'ע'י'ר'ו'ב'י'ן' ל'י'ת' ד'ח'ש' ל'י'ה' ל'ר'ב'י' ע'ק'י'ב'א' ד'ה'א' ק'י'מ'א' ל'ן' ה'ל'כ'ה' כ'ד'ב'ר'י' ה'מ'י'ק'ל' ב'ע'י'ר'ו'ב' /

יוהי בשלה

ד'א'י'לו' מ'א'ז' ד'א'ז'י'ל' ב'א'ו'ר'ח'א' ו'י'ת'י'ב' ו'ל'א'ו' ד'ע'ת'י'ה' ל'מ'י'ק'נ'א' ש'ב'י'ת'א' / ה'ת'ם' א'ל'פ'י'ם' ל'ס'ג'ו'י' ק'מ'י'ה' ו'ג'נ'ג'א' ו'נ'י'ם' ו'מ'ש'כ'ת'י'ה' ש'י'נ'ת'א' ו'ק'ד'י'ש' ל'י'ה' י'ו'ב'א' מ'י'ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' ב'ד'ו'כ'ת'א' ו'א'י'ת' ל'י'ה' א'ל'פ'י'ם' א'מ'ה' / א'ו' ד'י'ל'מ'א' ל'א' ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' ו'ל'י'ת' ל'י'ה' א'ל' / ד'א'מ'ו'ת' / מ'י' א'מ'ר'י'ן' ג'ב'ר'א' ה'ו'א' ד'ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' ל'נ'פ'י'ש'ה' ו'ה'כ'א' ל'א' א'י'כ'ו'ן' ל'מ'י'ק'נ' ש'ב'י'ת'א' ה'ת'ם' / א'ו' ד'י'ל'מ'א' / ש'ב'ת' ק'נ'י'א' ל'י'ה' ו'א'ע'ג' / ד'ל'א' א'י'כ'ו'ן' / פ'ל'י'ג'ו'ר' / ו'י'ח'ז'ן' ב'ן' ג'ו'י'ר' ו'ר'כ'ב'ן' / ד'ת'נ'ן' מ'י' ש'י'ש'ן' ב'ד'ו'ר'ך' ו'ל'א' י'ד'ע' ש'ח'ש'י'כ'ה' י'ש' ל'ו' א'ל'פ'י'ם' א'מ'ה' ל'כ'ל' ר'ו'ח' ד'כ'ר'י' / ר'ב'י' י'ח'ז'ן' ב'ן' ג'ו'י'ר' / ו'ח'כ'מ'י'ם' א'ו'מ'ר'י'ם' א'י'ן' ל'ו' א'ל'א' ד'א'מ'ו'ת' / ה'ל'כ'ה' כ'ר'ב'י' / ו'י'ח'ז'ן' ב'ן' ג'ו'י'ר' / א'ו' כ'ר'כ'ב'ן' / ת'ש' / ד'א'ר'י' י'ע'ק'ב' ב'ר' א'י'ד'י' א'ר'י' י'ח'ו'ש'ע' כ'ן' ל'וי' / ה'ל'כ'ה' כ'ד'ב'ר'י' ה'מ'י'ק'ל' ב'ע'י'ר'ו'ב' /

יוהי בשלה

ד'א'י'לו' מ'א'ז' ד'א'ת'י' ב'א'ו'ר'ח'א' ו'ק'ד'י'ש' ל'י'ה' י'ו'ב'א' ב'ת'ח'ו'מ'ה' ד'מ'ת'א' ל'א' ל'י'ם' מ'ר' ב'ד'ו'כ'ת'י'ה' ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' / א'ל'א' / ב'ג'ו'ה' ד'מ'ת'א' ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' ו'ה'ו'ה' ל'י'ה' כ'כ'נ'י' מ'ת'א' / ד'ת'נ'י' פ'ע'ס' א'ח' ל'א' / נ'כ'נ'ס'ו' ל'ל'מ'ן' ע'ד' ש'ח'ש'י'כ'ה' / א'מ'ר'ו' ל'י'ה' ל'ר'כ'ב' / ג'פ'ל'י'א' מ'ה'ו' ל'י'ר'ד' א'ם' ל'ה'ם' מ'ו'ת'ר' ש'כ'כ'ר' ה'י'ת'י' מ'ס'ת'כ'ל' ו'ה'י'נ'י'ב' ב'ת'ו'ך' / ה'ת'ח'ו'ם' ע'ד' ש'ל'א' / ח'ש'י'כ'ה' ו'ת'נ'ן' מ'י' ש'ח'ש'י'כ'ה' ל'ו' ח'ו'ץ' ל'ת'ח'ו'ם' / א'פ'י'לו' א'מ'ה' א'ח'ת' ל'א' / י'כ'נ'ס' / ה'א' ב'ת'ו'ך' ה'ת'ח'ו'ם' ה'ו'ה' ל'י'ה' כ'כ'נ'י' מ'ת'א' /

שאלתא

א'י'לו' מ'א'ז' ד'ה'ו'ה' ק'א'י'ם' ב'א'ו'ר'ח'א' ו'ח'ש'י'כ'ה' ל'י'ה' ב'ת'ו'ך' ב'ת'ח'ו'מ'ה' ד'מ'ת'א' ו'ה'ו'ה' ל'א' י'ד'ע' / ד'ס'מ'י'ך' ל'מ'ת'א' / ה'ו'א' ו'ג'נ'ג'א' / א'ד'ו'כ'ת'י'ה' ו'ד'ע'ת'י'ה' ל'מ'י'ק'נ'א' ש'ב'י'ת'א' / ה'ת'ם' ו'ל'מ'ח'ר' ק'א' ח'ז'י' / ד'ס'מ'י'ך' ל'מ'ת'א' / ה'ו'א' ד'א'י' ה'ו'ה' י'ד'ע' / ב'ה'ד'י' א'י'כ'ש'י' ד'מ'ת'א' ה'ו'ה' / ה'ו'י' ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' / ח'ש'ת'א' נ'מ'י' מ'ש'ת'ר'י' ב'ה'ד'י' / ב'נ'י' מ'ת'א' א'י' ל'א' כ'י'ן' ד'א'י' / ה'ו'ה' י'ד'ע' / ד'ס'מ'י'ך' ל'מ'ת'א' / ה'ו'ה' א'ח'ד'א' ב'נ'י' מ'ת'א' / ו'ה'ו'ה' ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' / ח'ש'ת'א' נ'מ'י' מ'ש'ת'ר'י' / א'ו' ד'י'ל'מ'א' ל'א' / כ'י'ן' / ד'ל'א' י'ד'ע' / ו'ק'נ'א' ש'ב'י'ת'א' / ה'י'כ'א' ד'ק'נ'א' / ה'ת'ם' ק'נ'י' ש'ב'י'ת'א' / פ'ל'י'ג'ו' ב'ח' / ר'ב'י' מ'א'י'ר' / ו'י'ה'ו'ד'ה' / ד'ת'נ'ן' מ'י' ש'י'ש'ן' ב'ד'ו'ר'ך' / ו'ע'מ'ד' ו'ח'ז'י' / ה'ו'ה' ס'מ'י'ך' / י'ע'י'ר' /

ברם צריך

מ'ל'ק'י'נ' ל'י'ה' / ד'ת'א'נ'י' ר'ב' ח'י'י'ה' מ'ל'ק'י'ן' ע'ל' ע'י'ד'ו'ב'ו' ת'ח'ו'מ'י'ן' מ'ד'ב'ר'י' ת'ו'ר'ה' / ו'ה'י'י'נו' א'ל'פ'י'ם' א'מ'ה' ד'א'כ'ר'י'ן' ל'כ'ר' מ'ב'א'ת'א' ו'ע'י'כ'ו'ר'א' / מ'א'י' ע'י'כ'ו'ר'א' ב'י'ת'א' ב'ר'א' / ו'כ'מ'ה' ה'ו'א' ע'י'כ'ו'ר'א' ד'מ'ת'א' ש'כ'ע'י' א'ב'ה' ו'ש'י'ר'י' / כ'ו'ת'נ' ג' כ'פ'ר'י'ם' ה'מ'פ'ו'ל'ש'י'ן' א'ס'י'ש' ב'י'ן' ש'נ'י' / ח'צ'ו'נ'י' מ'א'ה' ו'א'ר'כ'ע'י' / א'מ'ה' ו'ש'ל'י'ש' / ע'ש'ה' ח'א'מ'צ'ע'י' / א'ת' ש'נ'י'ה'ם' ל'ה'ו'י'ת' כ'א'ח'ת' ד'ה'ו'ה' ל'י'ה' / ל'כ'ל' ח'ד' ו'ח'ד' ש'ב'ע'י'ם' א'מ'ה' ו'ש'י'ר'י'ם' / ד'ל'פ'י'כ' מ'ח'צ'ר' / ה'מ'ש'כ'ן' / ד'א'י' א'י'כ'א' ע'י'י'רו'ת' ש'ו'כ'א' / ד'מ'ב'ל'ע'ן' ב'ה'ד'י' / ב'ש'כ'ע'י' / ש'כ'ע'י' / א'מ'ה' ו'ש'י'ר'י' / כ'ו'ל'ה'י' כ'ח'ד'א' / כ'ת'א' ד'מ'י'ן' ו'מ'ה'ל'ך' / א'ת' כ'ו'ל'ה' ו'ח'ו'צ'ר' / ל'ה'ן' א'ל'פ'י'ם' א'מ'ה' ב'ל'א' ע'י'ר'ו'ב' ו'מ'ד'ר'י'ת' / א'ל'פ'י'ם' ב'ק'ד'ו'ר'ת' / ה'ר'י' / ו'כ'ב'ל'י'ע'ו'ת' ג'י'א'י'ו'ת' / ו'ג'ד'ו'ר'ת' / ו'ר'ו'א'ז'ן' / א'ת'ן' / כ'א'י'לו' ה'ן' / מ'י'ש'ו'ר' / א'י'נ'י'מ' ש'ב'ת' ב'כ'ק'ע'ר' / ד'ק'נ'א' ל'י'ה' ש'ב'י'ת'א' / ח'ת'ם' מ'ש'ח'י'כ' / ל'י'ה' א'ל'פ'י' / א'מ'ה' ל'כ'ר' מ'א'ר'כ'ע'ה' / א'מ'ו'ת' / מ'מ'א'י' / ד'ה'א'י' / ש'כ'ו' / א'י'ש' / ת'ח'ת'ו' / א'ר'כ'ע'ה' / א'מ'ו'ת' / ה'ו'א' / ד'ת'נ'י'א' / ש'כ'ו' / א'י'ש' / ת'ח'ת'ו' / כ'ת'ח'ת'ו' / / ו'כ'ס'ר' / ה'י'א'ת' / ח'ת'ו' / ג'ו'פ'י' / ש'ל'ש' / א'מ'ו'ת' / ו'א'ב'ה' / כ'ד'י' / פ'י'ש'ו'ש' / י'ד'ו' / ו'ר'ג'ל'ו' / ד'כ'ר'י' / ר'ב'י' / מ'א'י'ר' / / ר'ב'י' / י'ה'ו'ד'ה' / א'ו'מ'ר' / ג'ו'פ'ו'ג' / א'מ'ו'ת' / ו'א'מ'ה' / כ'ד'י' / ש'י'ש'ו'ל' / ח'פ'ץ' / ת'ח'ת' / ב'ר'א'ש'ו'ת' / ו'י'נ'י'ת' / ת'ח'ת' / ר'ג'ל'ו' / א'ו' / מ'ת'ח'ת' / ר'ג'ל'ו' / ו'י'נ'י'ת' / ת'ח'ת' / ב'ר'א'ש'ו'ת' / מ'א'י' / ב'י'נ'י'ה' / א'י'כ'א' / ב'י'נ'י'ה' / ד' / א'מ'ו'ת' / מ'צ'ו'מ'צ'ו'ת' / ו'א'מ'ה' / ש'ל' / ק'ד'ש' / א'י'כ'א' / ב'י'נ'י'ה' / / ר'ב'י' / מ'א'י'ר' / ס'ב'ר' / כ'ד'י' / פ'י'ש'ו'ש' / י'ד'ו' / ו'ר'ג'ל'ו' / ד'א'מ'ה' / ד'י'ל'י'ה' / ו'ר'ב'י' / י'ה'ו'ד'ה' / ס'כ'ר' / ב'א'מ'ה' / ש'ל' / ק'ד'ש' / א'ל' / ר'ב' / מ'ש'ד'ש'י'א' / ל'כ'ר'י'ה' / כ'י' / ע'י'ל'ת' / ל'ק'מ'י'ה' / ד'ר'כ' / פ'פ'א' / א'י'מ'א' / ל'י'ה' / ד' / א'מ'ו'ת' / ד'א'מ'ו'ר' / ר'כ'ב'ן' / ב'א'מ'ה' / ד'י'ד'י'ה' / י'ה'כ'י'ן' / ל'י'ה' / א'ו' / ב'א'מ'ה' / ש'ל' / ק'ד'ש' / י'ה'כ'י'ן' / ל'י'ה' / א'י' / א'י'כ'א' / ל'ך' / כ'א'מ'ר' / ש'ל' / ק'ד'ש' / י'ה'כ'י'כ' / ל'י'ה' / א'י'מ'א' / ל'י'ה' / ע'ו'ג' / מ'ל'ך' / ה'כ'ש'ן' / מ'ה' / ה'ו'ה' / ע'ל'י'ת' / ב'נ'י' / א'י'מ' / ל'ך' / ב'א'מ'ה' / ד'י'ד'י'ה' / י'ה'כ'י'ן' / ל'י'ה' / א'י'מ' / ל'י'ה' / מ'א'י' / ש'ט'כ'י' / ל'א' / ק'א' / ת'נ'י' / ל'ה' / ג'ב'י' / י'ש' / ש'א'מ'רו' / ה'כ'ל' / כ'מ'ה' / ש'ה'ו'א' / א'ד'ם' / / כ'י' / א'ת'א' / ל'ס'כ'י'ר' / א'ל' / א'י' / ד'ק'א' / ד'י'ק'י'נ' / כ'ו'ל' / ה'א'י' / ל'א' / ת'נ'ן' / ל'ע'י'ל'ם' / ב'א'מ'ה' / ד'י'ד'י'ה' / י'ה'כ'י'ן' / ל'י'ה' / ו'ד'ק'א' / א'מ'ר'ת' / מ'א'י' / ש'ט'ע'מ'א' / ל'א' / ק'ת'נ'י' / ל'ה' / ג'ב'י' / י'ש' / ש'א'מ'רו' / ל'א' / פ'ס'י'ק'א' / ל'י'ה' / ד'א'י'כ'א' / נ'נ'ס' / ב'א'י'כ'ר'י'ן' / / ו'מ'א'י' / ש'מ'ש'ע' / ד'א'ל' / י'צ'א' / א'י'ש' / מ'מ'ק'ו'ב' / ד'א'ל'פ'י'ם' / א'מ'ה' / ה'ו'א' / / א'מ'ר' / ר'כ' / ח'ס'ד'א' / ל'ב'ד'ו'נ' / מ'מ'ק'ו'ס' / ל'מ'ק'ו'ס' / כ'ת' / ח'כ'א' / א'ל' / י'צ'א' / א'י'ש' / כ'מ'ק'ו'ב' / ו'כ'ת'י'ב' / ה'ת'ם' / ו'ש'מ'ת'י' / ל'ך' / כ'ק'ו'ס' / מ'ק'ו'ס' / מ'נ'י'ם' / ד'י'ד'י'ה' / ו'נ'י'ס'ה' / מ'נ'י'ס'ה' / ד'כ'ת' / ו'א'ם' / י'צ'א' / י'צ'א' / ה'ר'ו'צ' / א' / ג'ב'ו'ל' / ע'י'ר' / מ'ק'ש' / ו'נ'י'ס' / מ'ב'ו'ל' / ד'י'ד'י'ה' / ו'ג'ב'ו'ל' / מ'ג'ב'ו'ל' / ר'כ'ת' / ו'מ'צ'א' / א'ו'ת' / ג'ו'ל' / ה'ר'ם' / מ'ח'ו'ץ' / ל'ג'ב'ו'ל' / ל'ע'י'ר' / / ו'ג'ב'ו'ל' / מ'ח'ו'ץ' / ו' / ד'י'ה' / / ו'ח'ו'ץ' / מ'ח'ו'ץ' / ד'י'ד'י'ה' / ד'כ'ת'י'ב' / ו'מ'ד'ו'ר'ת'ם' / מ'ח'ו'ץ' / ל'ע'י'ר' / א'ת' / פ'א'ת' / ק'ד'מ'ה' / א'ל'פ'י' / ב'א'מ'ה' / ו'ג'ו'ל' / ב'ק'י'ר' / ה'ע'י'ר' / ו'ח'ו'צ' / א'ל'פ'י' / א'מ'ה' / ס'כ'י' / א'ל' / ד'י'נ'ן' / ח'ו'ץ' / מ'ח'ו'ץ' / ו'א'י'ן' / ד'י'נ'ן' / ח'ו'ץ' / מ'ח'ו'צ' / / ל'מ'א'י' / נ'פ'ק'א' / מ'י'נ'ה' / ו'ה'א' / ת'נ'א' / ד'כ'י' / ר' / ש'מ'ע'א' / ו'ש'כ' / ה'כ'ה'ן' / ו'כ'א' / ה'כ'ה'ן' / ו'ז' / ה'א' / ש'י'כ'ר' / ו'ז' / ה'א' / י'ב'א'ר' / ח'ז'י' / מ'י'ל' / ה'י'כ'א' / ד'ל'י'כ'א' / ד'ר'מ'י' / ל'י'ה' / / א'ב'ל' / ה'י'כ'א' / ד'א'י'כ'א' / ד'ר'מ'י' / ל'י'ה' / כ'ד'ר'מ'י' / ל'י'ה' / י'ל'פ'י' / / ו'א'י'לו' / מ'א'ז' / ד'ש'כ'ת' / ב'מ'ת'א' / א'ע' / ד'נ'פ'י'ש' / ש'ו'כ'א' / ה'ו'ה' / ל'י'ה' / כ'כ'נ'י' / מ'ת'א' / / ו'כ'ו'ל' / מ'ת'א' / כ'ל' / א'מ'ו'ת' / ד'מ'י'א' / ו'א'י'ת' / ל'י'ה' / א'ל'פ'י'ם' / א'מ'ה' / ל'כ'ר' / מ'מ'ת'א' / / ד'ת'נ'י'א' / ש'ב'ת' / ב'ע'י'ר' / ו'א'פ'י'לו' / ג'ד'ו'ל'ה' / כ'א'נ'ש'ו'כ'י' / ש'ב'ת' / ב'מ'ע'ר' / / ו'א'פ'י'לו' / כ'מ'ע'ר'ת' / צ'ד'ק'ו'ה' / מ'ל'ך' / י'ה'ו'ד'ה' / מ'ה'ל'ך' / א'ת' / כ'ו'ל' / ח'ו'צ' / ל'ה' / א'ל'פ'י'ם' / א'מ'ה' / / ו'א'י'לו' / מ'ת'א' / ד'ח' / ג'י'כ'א' / ע'י'ל' / ו'ח'ד' / ג'י'כ'א' / נ'פ'י'ק' / / א'י'נ'י'מ' / נ'פ'י'ק' / מ'י'נ'ה' / ח'ז' / ב'י'ת'א' / ו'כ'ו'ל' / ל'א' / נ'פ'ק' / א' / כ'ה'ד'י'ר' / מ'ע'כ'ר'י'נ' / ל'ה' / / ו'ח'ו'צ' / ל'כ'ו'ל' / מ'ת'א' / כ'כ'א' / ד'מ'י' / ל'י'ה' / כ'ה'ד'י'ר' / ה'ה'ו'א' / ב'י'ת'א' / ד'נ'פ'י'ק' / ו'מ'ש'ח'י'ן' / ל'י'ה' / ת'ח'ו'כ'א' / ל'כ'ר' / ה'ה'ו'א' / א'פ'י'ק'ת'א' / / ו'מ'ג'ל' / ד'ע'י'כ'ו'ר' / ד'מ'ת'א' / כ'מ'ת'א' / ש'כ'א' / ו'י'ה' / ב'ה'ו'י'ת' / י'ח'ו'ש'ע' / ב'י'ר'י'ח' / / מ'א'י' / ב'י'ר'י'ח' / א'י'ל'י'מ' / י'ר'י'ח' / מ'מ'ש' / ו'ה'כ'ת'י'ב' / ו'י'ר'י'ח' / ס'ו'ג'ר'ת' / ו'ס'ס'ו'ג'ר'ת' / א'ל'א' / ב'ע'י'כ'ו'ר' / ד'ה'ו'ה' / ע'י'ל' / מ'י'נ'ה' / נ'פ'י'ק' / מ'י'נ'ה' / ו'ק'ר' / ל'ה' / י'ר'י'ח' / / ו'ד'י'ל'מ'א' / מ'א'י' / י'ר'י'ח' / ב'ת'ח'ו'מ'ה' / ה'ו'ה' / ק'א' / ד'מ'י'ת' / ק'ר' / ע'ל' / ש'מ'י' / ד'י'ל' / ח'ה'ו'א' / מ'ח'ו'ץ' / ל'ע'י'ר' / א'י'ק'ר' / / ע'י'ר' / ל'א' / א'י'ק'ר' /

ברם צריך

ה'ו'ה' / ר'כ'ב'ת' / כ'כ'ת'א' / ה'א' / א'מ'ר' / ד'ה'ו'ה' / ל'י'ה' / כ'כ'נ'י' / מ'ת'א' / ו'מ'ש'ח'י'כ' / ל'י'ה' / ת'ח'ו'מ'ה' / ל'כ'ר' / מ'מ'ת'א' / ה'י'כ'א' / ד'א'ז'י'ל' / ו'מ'ו'ת' / ע'י'ר'ו'ב' / כ'מ'ת'א' / א'ח'ר'י'ת' / ד'ק'ר'י'ב' / ל'ה'א' / מ'ת'א' / מ'ה'ו' /

ושתי ידות של ככר זה הן שתי סעודות / הא למדת שהכר עושה שלש סעודות / והכר של ששה עשר אונקיות נמצא שתי ידות של ככר זה של שלש לקב עשר אונקיות ושני חלקי אונקיה חציו של זה הככר / אם יכנס אדם לבית המנוגע ואכל חצי של זה ככר בעי כיבוס בגדו / ונס אם נשתהא לשם כשיעור זה בעי כיבוס בגדים ורביע זה הככר לפסול גויתו מלוכל בתרומה / שאם אוכל בהו רביע זה הככר מאוכלי טמאים פוסל גויתו לאכול בתרומה / אמר רבי יוסי אין מערבין אלא לדבר מצוה מאי קמל תנינא כל מי שילך לבית האכל או לבית המשתה מהו דתימא אורחא דמילתא קתני קמל /

ברם צריך

היכא דמערב לכל בני עירו מדנפשיה מי צריך לזכויה להון על ידי אחר אי לא / מי אמרי' דכל כמרא דלא מזכי להון לא קני ליה הילכך צריך לזכויה להון או דילמא כיון דעירובי תחומין דרבנן הוא לא צריך לזכויה להון וכן לענין שיתופי מבין נמי היכא דמערב להו מנפשיה מי צריך לזכויה להון אי לא / תש' דאיתמר עירובי תחומין רב אמר צריך לזכות ושמואל אמר אין צריך לזכות / שיתופי מבין רב אמר אין צריך לזכות ושמואל אמר צריך לזכות / בשלמא לשמואל גבי שיתופי מבין תנן דצריך לזכות / עירובי תחומין לא תנן / אלא לרב קשיא / תנאי היא / דאמר רב יהודה אמר רב מעשה בקלחו של רבי הושעיא שהלכה למרחץ והשכה לה ועירבה לה המוטה שלא מדעתה וכא מעש' לפני רבי חייה ואמר לה / אמר לרבי ישמעאל בר' יוסי בבלאי כל כך אתה מחמיר בעירוב / כך אמר רבא כל שיש לך להקל בעירוב הקל / ואיכעיא להו משלה היה אלא שלא מדעת / או של חמורת היה / ולפי שלא זכתה לה אמר להון ההוא מרבנן / ורבי יעקב שמי / לדידי מפרשה לי מיניה דרבי יוחנן משל חמורת היה / ושלא מדעתה / ומשום שלא זכתה לה אמר רב נחמן אחר זה ואחר זה צריך לזכות וחילכתא כרב נחמן /

דרשה מי שבא בדרך והיה מכיר אילן

או גדר

ויהי בשלח

מש שאלתא

דאסיר להון לרבי' ישר' לעיול וילאפוקי ביובא דשבתא מן רשותא

לרשותא / שנ' ולא תצאו משא מבתיכם ביום השבת / ותנו רבנן ארבע רשויות לשבת רשות הרבי' ורשות היחיד וכרמלית ומקום פטור / אין זו רשות היחיד חרין שעמוק עשרה טפחי' / ורוחב ארבעה טפחים / וכן התל שנבחו עשרה ורוחב ארבעה זה הוא רשות היחיד גמור / ואין זו היא רשות הרבים סרטייא ופליטיא גדולה ומבואות מפולשות לרשות הרבי' / זו היא רשות הרבים גמורה / אין מוציאין מרשות היחיד זו לרשות הרבים זו ולא מכניסין מרשות הרבים זו לרשות היחיד זו / ואם הוציא והכניס בשוגג חיוב חטאת במיד ענוש כרת ונסקל / אבל הים והקעה והאסנוגית והכרמלית / אינן לא כרשות הרבי' ולא כרשות היחיד / ואין נושאין ונותנין בתוכן / ואם נשא ונתן פטור / אבל אסור / ואין מוציאין מתוכן לרשות הרבים ולא מרשות הרבים לתוכן / ואין מכניסין מתוכן לרשות היחיד ולא מרשות היחיד לתוכן / ואם הוציא והכניס פטור אבל שאלתא ג ד ; iii אסור

לעיר הואיל ולא היה כוונתו לכך לא יכנס דברי רבי מאיר / רבי יהודה אומר יכנס / אמר רבי יהודה מעשר ברכי טרפון שבא בדרך וחשיבה לו למחר מצאוהו רועי בקר אמרו לו רבי הרי עיר לפניך היכנס נכנס חשב ודרש כל היום כולו / אמר לו ר' עקיבא משם ראייה שמא בדעתו של רבי טרפון היה או שמא בית המדרש מובלע בתחומי היה / הלכך כרבי מאיר או כרבי יהודה הלכך כרבי יהודה דקיימא לן כי יהודה / ורבי מאיר הלכך כרבי יהודה / או דילמא הלכך כרבי מאיר דקאמי רבי עקיבא בשיטתיה / תש' דתנ' אמר רבי יהודה במה דברים אמורים בעירובי תחומין / אבל בעירובי חצירות מערבין לדעת ושלל לדעת שזכין לאדם שלא בפניו ואין חזין לאדם שלא בפניו ואמר רבי יהודה אמר רב שמאל הלכך כרבי יהודה / ולא זו בלבד לא כל מקום שאמר רבי יהודה בעירובין הלכך כמותו /

ויהי בשלח

שאלתא

דאילו מאן דבעי למיזל לקמיה בשבתא טפי מאלפי' אמה משדר ומותיב מזון שתי סעודות בסוף

אלפים אמה ומשתי' למיזל לקמיה מן עירוביה ואילך עוד אלפים אמה ואיתמר למיזל להך גיסא דמתא דאיתעקר לירי ביתיה מן מתא והוה ליה עירובי ביתו ולא שרי ליה למיזל אלפי' הודרניא דעירובי אלפים אמר ואי אותביא לעירוביה לכר מתחומיה כיון דמרחק מעירוביה טפי מאלפים אמה הוה לירי כמי שיעא חוץ לתחום אלפים אמה ונת' אפילו' אמה אחד לא יכנס ואין לו לא ד' אמות ואי אותביא בסוף אלפים אמה וקאים ביתיה בהך גיסא דמתא ורבי משל ליה מר למתא במשחתא מעירוביה ולביתיה נפש מאלפים אמה / חזינא אי כי משהינן למתא רובא מתכלע כאלפים אמה דעירובא יתבינן ליה מתא בלא מדידה והוה כגו תחומא דעירובא יתיב / ואי לא מתא נופח יתבינן ליה במדידה והוה נפיק ליה לכר מתחומא ואין לו אלא ד' אמות / דאמר רב אידי אמר רבי יהושע בן לוי היה מונד וכו' וכלתה מידתו בחצי העיר אין לו אלא חצי העיר בסוף העיר נעשת לו העיר כולה כד' אמות ומשלימין לו אלפים אמה / והיכא דקא מערב לכולהו מתא ואמר הרי זה לכל בני עירי בעין עד דאיכא מזון שתי סעודות לכל אחד ואחד כדיתנן כיצד משתתפין בתחומין מבין חמורת ואומר הרי זה לכל בני עירי וכלל מי שילך לבית האכל או לבית המשתה כל מי שקבל עליו מבעוד יום מותר משחשיכה אסור שאין מערב' משתהך וקתני כמה הוא שיעורו מזון שתי סעודות לכל אחד ואחד מזונו לחול ולא לשבת דברי רבי מאיר / רבי יהודה אומר מזונו לשבת ולא לחול וזה מה מתכווין להקל מאן דאמר מזונו לחול ולא לשבת סבר כי יותר להם אוכל בשבת משאוכל בחול / ומאן דאמר מזונו לשבת ולא לחול סבר כי יותר להם אוכל אדם כחול משאוכל בשבת / רבי יוחנן בן ברוקה אומר ככר בפונדיון מ' סאין בסלע רבי שמעון אומר שתי ידות לככר משלש לקב חציו לבית המנוגע ורבי חציו לפסול את הגויה / פירוש הסלע ארבעים והמנוגע פונדיונות וארבעסאין תשעים וששה ליטריין נמצאו שני ליטריין בפונדיון והככר של שני ליטריין שתי סעודות נמצא ליטרא בסעודה / רבי שמעון אומר שתי סעודות הן שתי ידות לככר וככר שליש הקב והקב עושה שלש ככרות /

עירבו חצר כפני עצמו וכע' לאפוקי מאני מבתים לחצר אי שריית ליה לאפוקי מאני דשבתו כחצר לגנין דאידך חצר / אתי לאפוקי נמי מאני דבתים דאידך חצר / וחצירות הא לא מערבין / ושמואל אמר בין עירבו ובין לא עירבו לא גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לגנין דאידך חצר / והילכתא גנות וחצירות וקדשפות ומבואות רשות אח' הן לכלים ששבתו בתוכם כרבי שמעון ואכסדרה ומרפסת נמי בהדיהו / דתניא גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי רשות אחד הן לכלים ששבתו בתוכם /

דרשה גג גדול הסמוך לקטן • אינמי מי שהחשיך לו בדרך •

ויהי בשלח •

נ : שאילתא

דאסיר להון לרביית
ישר למעכר עיביתא

כיומא טבא דלא צריך
ליומא טבא / ואפילו דיומא טבא צורך אכילה / אבל שאר מלאכות אע"ז דצורך יום טוב הוא לא שרא דחמנא דכתיב כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה להם / ואוכל נפש נמי מידי דאורחיה למעכר ביום טוב כגון מישחט ומיפא ובשולי שפיר דמי / אבל כגון טחינת וחרקרה דאפשר לעשות מערב יום טוב אסור למעכר ביום טוב / דמעט דחמנא הוא לבדו יעשה להם / ודאי טחינת לקיחא מאיתמל וכע"ז למתניהו כ"ז טוב שפיר דמי ומשנינן עילוי פתורא / דתניא אין שונין קמח ביום טוב משום דבי פפיס ורבי יהודה אמרו שונין ושום שאם נפל לתוכו צרור או קיסם מותר לשנותו / תני תנא קמיה דרבינא שונין / אמר ליה כל שכן דאסיר דמיחזי ככור / ויום טוב שחל להיות בערב שבת דכע"ז לביא מיום טוב לשבת אי אחית עירוב תבשילין מערב יום טוב מותר לאפות מיום טוב לשבת / וא"ל אחית עירובי תבשילין מערב יום טוב אסור / באי זה חצר / עושה תבשיל מערב יום טוב וסומך עליו לשבת / ואמר אביי לא שנו אלא תבשיל ופת / אבל פת לחודיה אסור / וכמ"ז שיעורו כזית / ואע"ז דנפיש אינטי טובא דאמר רב אדא אמר רב עירובי תבשילין צריכין כזית בין לאחד בין למאור / והיכא דמערב אדעתא דאינטי אחרינא אע"ז דלא ידע האידך דקא מחתין ליה הווי עירובא / דשמואל הוה מערב אכולהו נהרדעא /

ברם צריך

לזכות לו על ידי אחר או אינו צריך / מי אמרינן כיון דלא בענן שיעורא לדיליה ושיעורא לאחריני הם הכין בזכות דיליה קא נפקין זכוני נמי לא בענן / או דילמא כמא דלא מביי ליה לא משתייר בהדיה / ת"ש / דאמר רב נחומי בר אדא אמר שמואל עירובי תבשילין צריך לזכות / אינמי מיבעיית הכי כי שרי לצורך ישראל / אבל לצורך גוי אסיר / דכתיב יעשה להם / להם ולא לגוים / להם ולא לכלבים /

אינמי ברם צריך

בהמה חצויה של גוי וחצויה של ישראל מהו לשוחטו ביום טוב כיון דקא טרח אדעתא דגוי אסיר / או דילמא כיון דאי אפשר לזכות בלא שחיטה שרי דאדעתא דנפשיה טרח ודגוי ממילא הווי אם תימצי ליה בהמה כיון דאי אפשר לזכות בלא שחיטה שרי

אסור / חצירות של רבים ומבואות שאינן מפורשות עירבו מותרין לא עירבו אסורין / מאי טעמא עירבו הואי כחדא רשותא / לא עירבו בשתי רשותות / וכמה שיעורא דעירובי חצירות כדתנן / וכמה שיעורין בזמן שהן מרובין מזון שתי סעודות לכולן / בזמן שהן מועטין כנגדנות / והוצאת השבת לכל אחד ואחד / והיכא דפליגיה לעירוביה ואחתיה בתרתי בני לא הווי עירוב / דאמר רב יהודה אמר רב שמואל החולק עירובו אין עירובו עירוב / מאי טעמא עירוב שמי / דמערב ולא דמפליג / רב הונא אמר קטן נזכה את העירוב וכי מחתין ליה צריכין לאחותיה בביתא מן ההוא חצר / ואי שיתופי מבוי צריכין לאחותיה בחצר מן ההוא מבוי / ואי אחתיה לעירוביה בבית שער אכסדרא ומרפסת כיון דלאובני דירה נינהו לא הוי עירוב / ומאן דיתיב התם לא צריך למיתן עירוב / דתנן הנותן עירובו בבית שער אכסדרא ומרפסת אינו עירוב והדר שם אינו אסור עליו / ואי אחתיה נמי בבית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות לא הוי עירוב / דתנא בית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות פטור מן המזוזה ומן המעקה ואינו מטמא בנגעים ואינו נחלט בבתי ערי חומה ואין חורין עליו בערובי מלחמה ואין מערבין בו ואין משתתפין בו ואין מניחין בו את העירוב ואין עושין אותו עכור בין שתי עיריות ואין האחין והשותפין חולקין בו / קא תני מיהא אין מניחין בו עירוב מאי טעמא דלא חזי לרירה / וכיון דלא חזי לרירה אין מניחין בו עירוב / אבל שיתופי מבוי מניחין / וכי משתתן בעירובי חצירות מחצר לחצר ומבית לבית היכא דשרי לעילוי ולאפוקי דרך פתחין / אבל לא שרי לעילוי ולאפוקי דרך פתחין וקא בעי לאשלומו דרך גודא לא מישתתן בעירוב / ואי איכא חלון דהויא ארבעה טפחים על ארבעה בתוך עשרה מישתתן בעירוב /

ברם צריך

אילו היכא דעירב לאישרווי דרך חלון וקדיש יומא עלירה ולבסוף אתו גוים וסתמוה לההוא חלון / אינמי נפל גודא ואסתמים ההוא חלון מהו לטלטולי דרך גנות / מי אמרינן הואיל והותרה בקצת שבת הותרה כל השבת / או דילמא לא אמרינן הואיל והותרה בקצת שבת הותרה כל השבת / ת"ש / דאמר רבא בעיית מנייה מרב הונא וכעא מנייה מרב יהודה היכא דעירב דרך הפתח ונסתם הפתח / עירב דרך החלון ונסתם החלון כהו לטלטולי דרך גנות ואכרו לי הואיל והותרה בקצת שבת הותרה כל השבת / אינמי שכן אחד מבני חצר ולא עירב איתסרו כולהו לעילוי ולאפוקי מחצר לבתים ומבתים לחצר / ודאי כלים דשבתו כחצר שרי לטלטלינהו בכורא חצר / מאי טעמא חצר אע"ז דאיכא דבר ודבר בגוה כחדא רשותא דמיא /

ברם צריך

מבתים לחצר ומחצר לבתים / הא אמרינן דאסיר לעילוי ולאפוקי בשבתא כי לא עירבו מהו לעילוי מחצר לגג ומגג לחצר ומגג לגג של חבירו מי אמרינן גג בבית מושנין ליה ואסיר / או דילמא כיון דנגיין אוריגא בעלמא נינהו כחצר דביין ושרי / פליגי תנאי כהא ביילתא דתנן כל גנות העיר רשות אחת הן וכלכד שלא יהא גג גוה עשרה טפחים או כבוד עשרה טפחים דברי רבי מאיר / וחכמים אימרים כל אחת ואחת רשות בפני עצמו / רבי שמעון אומר אחת גנות ואחד חצירות ואחד קרפפות כולן רשות אחד לכלים ששבתו בתוכם ולא כלים ששבתו בתוך הבית דילכתא כמאן / ת"ש / דאמר רב הלכה כרבי שמעון בשלח עירבו / אבל

ועמדו בעדים הוא דכתיב ולא בכעלי דינין / אבל איזה הוא
 אסור שלא יהא אחי יושב ואחד עומד / אחד מדבר כל צרכו
 ולאחר אומר קצר דכריך / מהם דתניא בעדק תשפט עמיתך /
 הו' דן את חבריך לרף זכות / תני רב יוסף בעדק תשפט עמיתך /
 עס שאיתך בתורה ובמצוות השתדל לזינויפה / רב עולא בריה
 דרב עילאי הו' ליה דינא קמיה דרב נחמן שלח ליה רב
 יוסף עולא חבירי עס שאיתך בתורה ובמצוות הוא אמר מאי
 שלח ליה לחנופיה ליה / הדר אמר רב נחמן לא נפקא מיניה
 למישריה בתיגריה אינמי לשווא דדיני / אמר עולא מחלוקת
 בכעלי דינין / דמר סבר אכולהו כתיב / ומר סבר לא / אבל בעד
 דברי הכל בעמדי דכתיב ועמדו / אמר רבא מחלוקת בשעת
 משא ומתן אבל בשעת גמר דין דברי הכל בעמידה ודין
 בישיבה שנאמר וישב משה לשפוט את העם ויעמוד העם על
 משה / רב יימר הוה ידע ליה לסהדותא למר וזשאר אתא לקמיה
 דאמימר אותבינהו לתרויהו אל רבא לאמימר והא תניא ועמדו
 שני האנשים בעדים הכתוב מדבר ואמר מר מחלוקת בכעלי
 דינין / אבל בעדים דברי הכל בעמידה / אמר ליה האי עשה
 והאי עשה / ועשה דכבוד תורה עדיף וקרוי גזול פסולין כין
 בסודותא בין לאסחודי ליה בין למידן איהו ובין למידן ליה
 דינא

ברם צריך היכא דקביל עליה קרוב או גזול פסול
 בין לעדות בין לדינא מי מצי הדר ביה
 אי לא / היכא דקנו מיניה לא תיכילך דאין לאחר קנין כלום
 אלא כי קא מבעינן לן היכא דלא קנו מיניה מאי מיפלג פליגו
 בה רבי מאיר ורבנן / דתנן אמר נאמן עלי אבא נאמן עליאביך
 נאמן עלי שלשר רועי בקר רבי מאיר אומר יכול לחזור בו /
 וחכמים אום אינו יכול לחזור בו / הילכתא כמאן אס תימצא לום
 כרבנן מיפלג פליגו רבנן במחול לך או באתן לך / אס תימצא
 לום באתן לך לפני גמר דין או לאחר גמר דין / תש / ושלח
 ליה רב נחמן בר יצחק לרב נחמן בר יעקב ילמדו רבינו לפני
 גמר דין מחלוקת או לאחר גמר דין מחלוקת והילכתא כרבנן
 רב אשימתני הכי באתן לך מחלוקת והילכתא כחכמים /

וישמעיתרו

שאלתא דאילו ביר תלתא דקבע
 סעודתייהו בהדא וזכתא
 ביחייבן לאזמני ולכרוכי בהדי
 חדדי כדתנן שלשה שאכלו כאחת חייבין לזמן / מנא הני מילי
 אמר רב אסי דאמר קרא גדלו לוי אתי ונרומכה שמו יחדו / ורבי
 אבהו אמר מהכא כי שם יאקרא הכו גודל לאלהינו / אמר רב
 חנא בר רבא מניין לעונדא אמן שלא יגביר קולו יותר מן
 המבדק / שנאמר ונרומכה שמו יחדו / ומיחייבים לברוכי ברכת
 הון וברכת הארץ ברכה כונה ירושלם וברכת הטוב והמטיב
 כרתותא סדר ברכת המזון כך הוה ראשונה ברכת הון שנייה
 ברכת הארץ / שלישית ברכה כונה ירושלם / רביעית ברכת
 הטוב והמטיב / אמר רב נחמן אמר שמואל משר תיקן להם
 לישראל ברכת הון כשידר המן לישראל / יהושע תיקן להם
 ברכת הארץ / כשנכנסו לארץ / דוד ושלמה בנו תיקנו בנדר
 ירושלם / דוד תיקן על ישראל עמך ועל ירושלם עירך / שלמה
 תיקן ועל הבית הגדול והקדוש / הטוב והמטיב כי כנה תיקנוה
 כשגיתנו לקבדה הטוב שלא הסריחו והמטיב שגיתנו לקבול /
 והיכא

שדי מידי דהוה אבהמה מסוכנת / כדתנן בהמה מסוכנת לא
 ישחוט אלא כדי שואכל עלי כזית מבעוד יום / עיסה מהו מי
 אמרינן כיון דאיפשר למפלגה בלישה אסור / או דילמא כל
 חדא וחדא רפתא חזייה לריליה ושפיר דמי / תש / דאמר
 רב הסדא בהמה חזייה של גוי וחזייה של ישראל מותר לשוחט
 ביום טוב / עיסה חזייה של גוי וחזייה של ישראל אסור למיפא
 ביום טוב / מאי טעמא עיסה איפשר למיפלג / בהמה אי אפשר
 לכזית בלא שחיטה / ואפילו לזמוני גוי ביום טוב אסור /
 דאדבריה רבא לרב שמואל מר ודרש מזמנין גוי בשבת ואין
 מזמנין גוי ביום טוב גזירה שמא ירבה בשבילו /

דרש יום טוב שחל להיות בערב שבת

פרשת וישמע יתרו

נא שאלתא

דמחייבין דבית ישראל
 למנוי עליהן דינין
 דדינין דינא דקושטא /
 דכתיב ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אותם ראשים
 על העם / ומחייב דינא למיתב כדינא עד שית שעו / רב
 הסדא ורבה בר רב הונא הו' יתבי ודינין דינא מצפרא ועד
 אורתא אמרי דכתיב וישב משה ויעמד העם על משה מן הבקר
 עד הערב והוה חליש ליכיהו / תנא להו רבי חייה בר רב מדפתי
 איפשר משה ישב כל היום כולו בדין / תורתו אימתי למדר
 ואימתי ליבדה / אלא לומר לך כל דין שדן דין אמת לאמיתו
 אפילו שעה אחת כאילו נעשה שותף להכה במעשה כראשית /
 כתיב הכא מן הבקר עד הערב / וכתיב התם ויהי ערב ויהי בקר
 יום אחד / ועד אימתי מחייבי דיני לכתב כדינא / אמר רב ששת
 עד זמן סעודה / אמר רב חמא מאי קא דכתיב אי לך ארץ
 שמלכך נער ושריך בבקר יאכלו / וכתיב אשריך ארץ שמלכך
 בן חורין ושריך בעת יאכלו / בגבורה ולא בשתי / בגבורה של
 תורה ולא בשתי של יין / תנו רבנן שעה ראשונה מאכל לודו /
 שנייה מאכל ליהודים / שלישית מאכל ליסטים רביעית מאכל
 פועלים / חמישית מאכל כל אדם ישישית מאכל תלמידי חכמי /
 ולא דינין דינא לא בשבת ולא ביום טוב / דתנן כל שהייבים
 עליו משום שבות משום רשות משום מצוה בשבת חייבים עליו
 ביום טוב / ואילו הן משום שבות לא עליון באילן ולא רוכבין
 על גבי בהמה ולא שטין על פני המים ואילו הן משום רשות
 לא דנין ולא מקדשין ולא חולצין ולא מייבמין ואילו הן
 משום מצוה לא מעריכין ולא בחרמין ולא מוגהין תרומות
 ומעשרות כל אילו ביום טוב / אמר קל וחומר בשבת / וקתני
 לא דנין ולא מקדשין מאי טעמא שמא יתכונו וכעלי דינין
 וסחדי כן משתען דניהון מביעי ליה לבימקס קמי דינא שנאמר
 ועמדו שני האנשים אשר להם הריב / דתר ועמדו שני האנשים
 בעדים הכתוב מדבר / אתא אמר בעדים או אינו אלא בכעלי
 דינין / כשהוא אומר אשר להם הריב הרי אלו בעלי דינין ומח
 אני מקיים ועמדו / בעדים הכתוב מדבר / אס נפשך לומר
 נאמר כאן שני האנשים ונאמר להלן על פני שנים עדים מה
 להלן בעדים אף כאן נמי בעדים / תניא אידך ועמדו שני
 האנשים מצוה בנידינן שיעמדו / אמר רבי יהודה שמעתי
 שאם רצו בך להשיב את שניהם מושיבין / מאי טעמא כי כתיב

זית מלח וזכרין עליו תחלה וסוף. ואיתמר נמי מר רב חננל
בר יחוד במשיח דרבא הילכתא שתח כוס של יין אבל גרוגרת
אחד מצטרף לעשרה ולהוציא רבים ידי חובתן אינו מוציא אלא
עד שיאכל כזית דגן אלא מאי כרבי סמרא לך

שמע יתרו

נב שאלתא

דאסר להון לרבי ישראל
למפלא לשום מדעם
בעלמא ולאודוי אלא
להקבא לחודיה שנאמר לא יהיה לך אלהים אחרים
וכתיב לא תשתחוה להם ולא תעבדם תר אל הפנו אל האלהים
אל תפנה לעבדם רבי יהודה אומר אל תפנה לראותם דבר
אחר אליהם אחד מן עשרה שמות המגזנט שנתגנת בהן עו
אליהם על שהן חלולים פסילים על שהן פסולים מסכה
על שהן ניתוכין מצבה על שהן עובדין עצבים על שהן
נעשין פרקים פרקים תרפים על שהן מרקבין גילולים על
שהן מגועלין שיקוצים על שהן משוקעין חמנים על שהן
מתים כחממה אשירים על שהן מתאששים מאחרים תר
אשר בשמים לרבות חמה ולבנה כוכבים ומזלות ממעל לרבות
מלאכי השרת אשר בארץ לרבות הרים וגבעות ימים ונהרות
אפיקים וגומיות מתחת לרבות שלשול קטן ואשר במים
לרבות דגים שקצים ורמשים ודאי בשר ודם חד לחביה דלאו
דירכא דאלהותא הוא שפיר דמי למיסגר שב לא תשתחוה
להם להם אי אתה משתחוה אבל אתה משתחוה לבשר ודם
שכמוך יכול אפילו נעבד כהמן תל לא תעבדם ואסור
לאדכורי שמיא דעז שכל ושם אלהים אחרים לא תזכירו ותניא
ושם אלהים אחרים לא תזכירו שלא יאמר אדם לחבירו שבר לי
אצל עז פלגית ואני אשמור לך אצל עז פלגית ולא ישמע
על פיך שלא ידור בשמן ולא יקיים בשמן ולא יגרום לאחרים
שידורו בשמן ושקיימו בשמן מסייע ליה לשמואל דאבר אסור
לעשות שותפות עם גוי שמא נתחייב לו שכר ונשבע לו בשם
עבודה זרה שלו והתורה אברהם ושם אלהים אחרים לא תזכירו
אלא ליקרי לה בשמא דננותא דתניא רבי אליעזר אומ מניין
לעוקר עבודה זרה שצריך לרשע אחריה שנאמר ואבדתם את
שם אמר לרבי עקיבא והלא כבר נאמר אבד תאבדון ומה
תלמוד לומר ואבדתם את שם אמר לרבות לה שם יכול
לשבח לשבח סלקא דעתך יכול לא לשבח ולא לנכא תל
שקץ תשקצנו הא באי זה צד היו קורין אותו בית גליא קורין
אותו בית כריא פני מולך קורין מלך עין כל עין קוץ

ברם צריך

מהו לאילצני בעבודה זרה כיון דחמי
עונשא דליצנותא דאמר רב הסורא אר
ירמיה בר אבא ארבע כיתות אין מקבלין פני שכניה כת ליצי
וכת שקרנים וכת חניפים וכת מספרי לשון הרע כת ליצי
דכתיב משן ידו את ליצנים כת שקרנים דכתיב ודובר שקרים
לא יכון לנגד יי כת חניפים דכתיב כי לא לפניו חנף יבוא
כת מספרי לשון הרע דכתיב כי לא אל הפץ רשע אתה לא
יגורך רע צדיק אתה יי ולא יגור מגורך רע הילכך אסור אנ
דילמא משום כיוון עבודה זרה שפיר דמי תש דאמר
רב נחמן כל ליצנותא אסורא בר מליצנותא דעז דשריא דכתי
כרע בל קירס נכונו קירסו כרעו יהיו ולא יכלו מלט משא
ונפשם בשביה לכה ריגא יאומר מחכא לעגלות בית און יגור
שכן

והכא דאולין כאורחא ואכלין בהדי דמסנ אינמי אקרו ויתבו
לא קביעותא היא ולא מייחבין בברכת הוימוץ ואי קבעי דוכתא
מייחבין ואי לא מברך אינש להודיה דתנן הוי יושבין כל אחד
מברך לעצמו היסוב אחד מברך לכולם אמר רב נחמן ורמינן
עלה והא תניא עשרה שהיו מהלכין בדרך אף על פי שכולן
אוכלין ממכר אחד כל אחד ואחד מברך לעצמו ישבו אף על
פי שכל אחד ואחד אוכל ממכרו אחד מברך לכולם אמר רב
נחמן בר יצחק ישבו דקבעו מקום ואמרו ביזיל ניכול לחמא
דוכתא פלך כי הא רבנא נפשיה דרב סליק בהדיה רב אדא בר
אבהו רבנן כי הדיי ואתו דריכו ויפת בעו לברוכי קשיא להו
אמרי תנן הוי יושבין כל אחד ואחד מברך לעצמו היסוב
אחד מברך לכולם ורמינא עשרה שהיו מהלכין בדרך אף על
פי שכולם אוכלים ממכר אחד כל אחד ואחד מברך לעצמו
ישבו אעפ שכל אחד אוכל ממכרו אחד מברך לכולם קס רב
אדא בר אבהו אהדיה לקירעיה לאחוריה ודור קרע אמר
להו השתא נח נפשיה דרב ושכחנא דברכתא דמזונא אישפל
להו הווא סבא רמא להו מתניתין אבריותא ופריק להו כגון
דאמרי ביזיל ניכול לחמא דוכתא פלך ואם אבוי שנים שאכלו
מצוה ליחלק תניא נמי הכי שנים שאכלו מצוה ליחלק כמח
דברים אמרים כששניהן למודים בששניהן סופרים אבל אחד
סופר ואחד כור סופר מברך וכור יצא והכא דאכיל פירי או
משבעת המינין מברך בתריהו ברכה אחת מעין שלוש ואי
משאר מיני מברך כורא נפשות דכות וחסרונם על כל מה
שברא כרוך חי העולמים אל אבוי לרב דימי ברכא ארת
מעין שלוש מאי היא אל דחמשת המינין על המחיר ועל
הכלכלה דחמרא על הגפן ועל פרי הגפן דהנך פירי על העץ
ועל פירי העץ מוחתם מאי חתים כי אתא רב דימי אמר רב
חמים כראש חדש מקרש ישראל וראש חדשים הכא מאיר רב
חסדא אמר על הארץ ועל פירותיה ורבי יוחנן אמר על הארץ
ועל הפירות אמר רב עמרם לא פליגי הא לן והא להו מתקיף
לה רב נחמן בר יצחק אינהו אכלי ואנן מברכי אלא איפוך רב
חסדא אמר על הארץ ועל הפירות ורבי יוחנן אמר על הארץ
ועל פירותיה

ברם צריך

אילו היה תלתא דקבעי ואכלי פירות
בהדי מהו לאזמוני וברוכי בהדי מי
אמרינן כיון דקבעי מברכין ברכת הוימוץ או דילמא קביעותא
דפירי לאו קביעותא הוא תש דאמר רבא בר חנה
זמנא חדא הוה קאימנא קמיה דרב אמי ורב אסי ואיתו
לקמיהו כלכלה דפירי ואכלי כי לא משו ידיוהו ולא יתבו לי
ובירכו חד וחד לחודיה שבע מינר תלת שמע מינר דאין
נושלין ידים לפירות ושבע מינר אין זימון לפירות ושם שני
שאלו מצוה ליחלק

אינמי ברם צריך

כי אכלי שיעור כמה חייב לברוכי
בתריה ומייחבין לאזמוני כזית או
כביצה מילג פלוגינה רבי מאיר ורבי יהודה דתנן עד כמה
מזמנין רבי מאיר אומר עד כזית ורבי יהודה אומר עד כביצה
ואמרינן מאי טעמא דרבי מאיר סבר ואכלת זו ואכלת ושבעת
זו שתנייך ואכלת ככזית למימרא דהכא דאכל כזית
בעי ברכה ורבי יהודה סבר ואכלת ושבעת אי זו ואכלת שיש
בה שביעה הוי אומר זו כביצה והילכתא כרבי יהודה דקיימא
לן רבי מאיר ורבי יהודה הלכה כרבי יהודה או דילמא מיכתב
טעמא דרבי מאיר בהא דברמי לה לכל אכילות שבתודור
תש דאמר רבי חייה בר אבא אני ראייתא את רבי יוחנן שאכל